

J. A. V. NEPRAŠYS RUSU TARTIS DĖL ATOMO

OKUPANTAS MOKINA LIETUVIUS PREKIAUTI RUSISKAI

Menininkai turės apstatyti Lietuvą
įvairiausiais Stalino paveikslais

BERLYNAS, saus. 19 d.—Lietuvoje visą laiką buvo gerų pirklių. Pradžioje prekyba buvo žydų rankose, bet paskutiniu metu buvo pakankamas lietuvių skaičius vidaus ir užsienio prekybai tvarkyti. Ypatingai gerai buvo tvarkomi kooperatyvai. Bet šiandien Lietuvoje pritrūko prekybininkų.

Okupantų primesta prekybos ministerija suorganizavo specialius kursus prekybininkams paruošti. Į minėtus kursus buvo suvartyta 5,000 žmonių. Prekybininkus reikėjo išmokyti prekiauti komunistiškai. Lietuvos prekybininkai prekiaavo pagal viso pasaulio nustatytas taisykles. Jie užpirkdavo prekes, ir už jas sumokėdavo. Tuo tarpu dabar rusai užperka Lietuvoje prekes, bet už jas nieko nemoka.

Rusiškai prekiauti lietuviai nemokėjo ir nemoka. Pradžioje jie protestavo prieš vienusišką prekybą, reikalavo, kad rusai jei ne pinigais, tai bent kitomis prekėmis atsilygintų už išvežtus turtus. Ministerijos kursuose jie išmokyti tylėti.

IVAŠKEVIČIUS KALBA APIE PREKYBĄ

Prekybos ministeris Ivaškevičius paršė ilgą straipsnį apie prekybą su Sovietų Sąjunga. Jis, aišku, džiaugiasi Lietuvoje padaryta pinigine reforma.

Ivaškevičius pasakoja, kad Lietuvoje, kaip ir visoje Rusijoje, rublio vertė pakilusi, o lietuviškų gaminių — sumažėjusi.

Jis pasakoja, kad Lietuvoje jau panaikinta maisto kortelių sistema. Nieko, žinoma, nesako apie maisto produktų ir kitokių gaminių stoką.

DIRBA ATEINANČIŲ METŲ SĄSKAITON

Ivaškevičius pasakoja, kad visa eilė įmonių jau atliko rusų jiems skirtą šiu metų darbą, jos jau dirbančios ateinančių metų sąskaiton.

Prie greitai dirbančių įmonių jis priskaito Vilniuje esantį "Raudonosios žvaigždės" odos kombinatą, Šiauliuose įrengtą "Verpstą" ir kažkur veikiančią Marijos Melnikaitės saldinių fabriką.

Kauno trikotažo fabrike dirbanti lietuvė Tumėnienė paskelbta stachanoviete, o Šiauliuose stachanovietė titulus gavo Jakaitė, Babrauskaitė, Kaušas ir Vilkevičiūtė.

MENININKAI DIRBA STALINO PAVEIKSLUS

Visi Lietuvoje likusieji menininkai verčiami dirbti įvairiausius Stalino paveikslus. Mikėnas, Petras Rimša ir Kėdaiša dirba medalonų Stalino garbei. Skulptorius Vaivada dirba Stalino biustą.

Vilniuje atidaroma meno paroda, pavesta 1949 m. menininkui, vaizduojančiam Staliną.

Vilniaus cinkografija ruošia reprodukcijas visų žymiausių Rusijos menininkų kūrinių, vaizduojančių Staliną.

Pagamintomis reprodukcijomis bus apstatyti ir apdėti visi namai, stulpai ir užkampiai.

James Burnes gali daryti, kas jam patinka, — pareiškė prezidentas Trumanas. Burnes kandidatuoja į S. Carolina gubernatorių.

Uniontown, Pa., miestelyje vakar įvyko du sprogimai.

Anglij kasyklų savininkai vakar pareiškė, kad jie nemokės pinigų į angliakasių fondą, jei bus dirbama tikrai trys dienos savaitėje.

Denfeld nori išeiti atsargon

BOSTON, Mass., saus. 19 d. —Adm. Louis A. Denfeld prašo sekretorių leisti jam išeiti atsargon. Jis išstarnavo laivynė 41 metus.

Jam buvo pasiūlyta eiti Europoje esančių JAV karo laivų viršininko pareigas, bet jis atsisakė. Sekretorius Matthews leido jam pasirinkti bet kokias kitas pareigas laivynė, bet jis nenori.

Adm. Denfeld buvo ir yra priešingas įstatymui, kuris liepia sujungti visas tris ginklų rūšis. Jis reikalavo laivynui didesnių privilegijų.

Ciklotronas pagamin- no 97-tą elementą

BERKELEY, Cal., saus. 19 d. —Universiteto ciklotronas pagaminė 97-tą elementą, kuris bus vadinamas Berkelium, —sako Dr. Glen T. Seaborg, kūrinis vadovauja atomo skaldymo ir tolimesnių tyrinėjimų darbams.

Suskaldyto atomo dalis ciklotronas stumia kelių tūkstančių mylių greičiu. Šiame procese susijungia įvairios dalelės ir sudaro naują elementą.

Prie Berkelium pagaminimo prisidėjo dar 37 m. amžiaus Dr. Stanley G. Thompson ir 35 metų Albert Thiorso. Jiedu atliko daug apskaičiavimų.

Elektros pramonė duoda pelną

LONDONAS, saus. 19 d. —Suvalstybinta geležinkelių, anglies ir aviacijos transporto pramonė dar neša nuostolius, bet elektros pramonė neša didelį pelną, sako oficialus britų valdžios pranešimas.

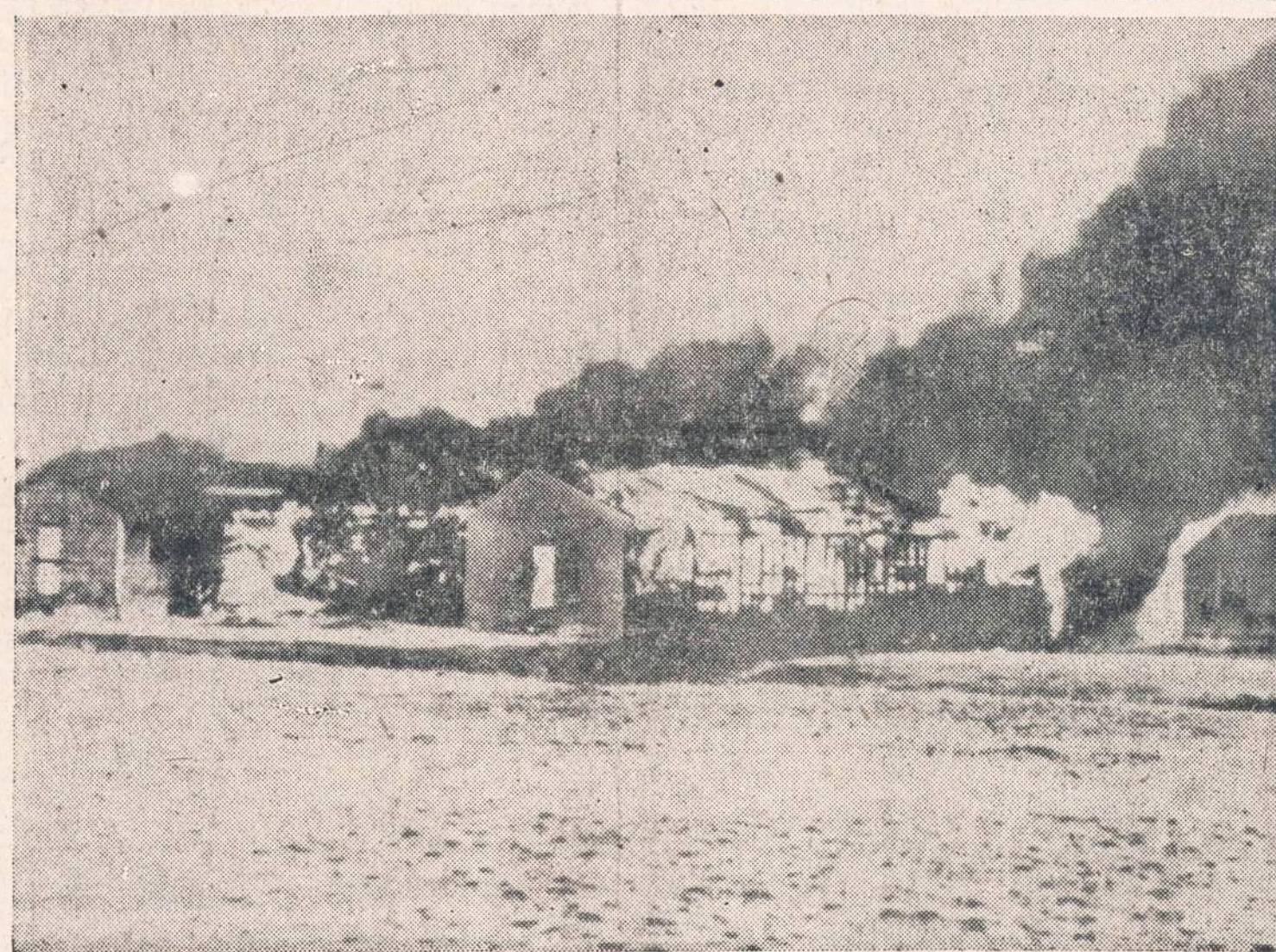
Praeitais metais elektros pramonė davė 12 milijonų svarų pelno.

Elektra naudojami 12,200,000 žmonių. 200,000 žmonių daugiau gavo elektrą, negu ankstesniais metais.

—Bulgarijos ir Albanijos valdžios pasirašė prekybos sutartis 1950 metams.

—Pulk. Frank C. Lynch tvirtina, kad rusams pavyko išvogti planus priešlėktuvinei patrankai pagaminti. Ši patranka pati kreipia kulka į taikinį.

Sudegė didelės kareivinės

Kareiviai gesina gaisrą, kilusį Camp Carson kareivinėse, esančios netoli Colorado Springs miestelio. Gaisro metu žuvo du kareiviai, 29 sužeisti. Smarkus vėjas išdegino 60 ketvirtininių mylių plotą.

KINIEČIAI PUOLA KOMUNISTŲ RUOŠIAMOS INVAZIJOS CENTRUS

Žinovai mano, kad Berlyne sovietų valdžia rengiasi prie naujų provokacijų

HONG KONG, Kinija, saus. 19 d. —Šiandien kiniečių aviacija pradėjo bombarduoti svarbesnius komunistų ruošiamos invazijos centrus.

Kiniečių karo vadovybė patarė gyventojams išsikraustyti iš uostų, esančių šalia Hainan salos. Vėliau lakūnai pradėjo versti dinamičią ir komunistų centrus. Nukentėjo ir Liuchow pusiasalis.

Pranešimai iš Hoihow, Hainan salos sostinės, sako, kad atvykę JAV karininkai apžiūrėjo vietos aerodromą. Amerikiečiai planuoja apžiūrėti strategines salos vietas.

Berlyne nuotaika ir vėl įtempta

BERLYNAS, saus. 19 d. —Žinovai yra įsitikinę, kad sovietų valdžia rengiasi prie naujų provokacijų Berlyne.

Paskutinėm dviem dienom rusai sulėtino traukinius. Pirmą greitį miesto traukiniai kas 10 minučių veždavo gyventojus. Dabar traukinys pasirodo tik kas 40 minučių. Anksčiau traukiniai turėdavo po 4 vagonus. Dabar rusai leidžia tik du vagonus.

Visiems aišku, kad rusai sąmoningai ieško provokacijų.

RUSAI NORI IŠVARGINTI GYVENTOJUS

Sovietų valdžia blokada norėjo paveikti vakarų Berlyno gyventojus, bet jiems nepavyko.

Dabar rusai griebiasi kitokių priemonių. Jie bandė išmarinti berlyniečius badu, kankina juos nedarbu, o dabar atėmė susisiekimą. Jeigu rusai matys, kad berlyniečiai nuotaika jau palaužta, tai jie bandys grobti Berlyno kontrole.

Jei berlyniečiai dar ir dabar nepasiduos, tai rusai griebsis kitokių provokacijų. Amerikos britų ir prancūzų karo vadai susirinko aptarti naujai susidariusios padėties.

Pataria moterims jaunoms tuoktis

LONDONAS, saus. 19 d. —Frederick Easthaugh su žmona šiandien minėjo 72 metų bendro gyvenimo sukaktį. Jis yra 95 metų amžiaus, o ji yra 93, kartu jiedu išgyveno 72 metus. Jiedu susituokė, kai jis ėjo 23 metus, o ji — 21.

Senutė pataria moterims jaunoms tekėti. Ji sako, kad ir vaikus reikia jaunoms turėti.

Vienas jų sūnus yra Sydney universiteto profesorius, o jaunesnis gyvena su tėvais. Pirmam 68 metai, o antram 57. Jiedu turi dvi išteikusias dukteris.

JAV kariuomenė vartos margariną

WASHINGTON, D. C., saus. 19d. —JAV kariuomenė ir aviacija ateityje vartos margariną, tuo tarpu laivyn vadovybė nutarė vartoti tikrai sviestą.

Kariuomenės ekspertai išaiškino, kad margarinas yra toks maistingas, kaip ir sviestas.

Trumanas nesikiša į kasyklų reikalus

WASHINGTON, D. C., saus. 19 d. —Prezidentas Trumanas šiandien pareiškė, kad jis nesirengia kištis į angliakasių ir kasyklų savininkų reikalus.

Darbo santykių komisijos patarėjas Robert Denham kreipėsi į teismą, bet ne Baltieji Rūmai. Prezidentūra nieko bendro neturi su minėtu skundu.

Prezidentas nemano, kad krašto ūkiui būtų sudarys pavojus, krašte dar yra anglies. Jis įsikūtyti tikrai tada, jei pramonė pajustų anglių stoką.

—Alger Hiss advokatas sako, kad prokuroras neįrodė kaltinimų. Jis prašo prisiekusius teisėjus išteisinti Hissą.

Vėliausios Žinios

—Miami, Fla., mieste FBI suėmė žmogų, kuris galėjo būti Bostono Brinks bendrovės užpuolimo organizatorius. Policija rado pas jį 2,000 naujų dolerių. Suimtas Mangano galėjo ir nedalyvauti užpuolime, bet policija turi pagrindo manyti, kad jis žino apie 9 užpuolikus, kurie išnešė pusantro milijono dolerių.

—Washington sovietų ambasadorius Alexander Panichkin vakar išėjo iš trylikos valstybių tolimųjų rytų komisijos posėdžio. Minėto susirinkimo dienotvarkėje buvo negrąžintų japonų belaisvių klausimas. Rusai pasižadėjo grąžinti belaisvius, tuo tarpu nėra jokios žinios apie 300,000 japonų. Panichkin pareikalavo, kad iš komisijos būtų pašalintas Kinijos atstovas. Komisijos nariams nesutikus šalinti kiniečio, Panichkin pakilo ir išėjo.

—Anglijos liberalai pareiškė, kad svarbiausiu ateinančių rinkimų uždaviniu yra sumušti darbiečius. Liberalai nepritaria konservatoriams, bet jie yra priešingi ir darbiečiams. Vakari liberalai paskelbė savo platformą. Jie sako, kad nedarys jokios koalicijos su konservatoriais.

—Prezidentas Trumanas pareiškė laikraštiniams, kad jis nesirengia atleisti gen. Harry Vaughan. Prezidentas nekreips jokio dėmesio į senato komiteto išmetinėjimus.

—Saaro srities vokiečių prezidentas pareiškė, kad vietos gyventojai neeis vakarų vokiečiams kištis į Saaro reikalus. Saar gyventojai jau nutarė glaudžiai bendradarbiauti su prancūzais.

—Vakar iškilmingai palaidotas gen. Henry Arnold. Laidojimo dalyvavo prezidentas Trumanas, kabineto nariai ir aukšti karo departamento pareigūnai. Oras pasitaikė labai blogas, lėktuvai negalėjo skraidyti, bet užtat patrankos iššovė kelias salves.

—Pittsburgho elektros bendrovė gavo anglies, ji nenutrauks energijos.

—Vakarų Vokietijoje panaikintas geso racionavimas.

SOVIETŲ ATSTOVAI IŠEJO IŠ ATOMO KOMISIJOS POSĖDŽIO

JAV sutinka tartis dėl atomo kontrolės, bet tikslai per tarptautinę organizaciją

WASHINGTON, D. C., saus. 19 d. —Prezidentas Trumanas šiandien pareiškė, kad jis nesirengia dar kartą kreiptis į sovietų valdžią dėl tarptautinės atomo energijos kontrolės. JAV susitarė su visomis valstybėmis, išskyrus Rusiją. Aiškiai matyti, kad sovietų atstovai nenori jokios tarptautinės atomo energijos kontrolės.

JAV neatsisako tartis su rusais dėl atomo energijos kontrolės. Jei klausimas bus keliamas, tai tikslai per tarptautinę organizaciją. Prie Jungtinių Tautų yra sudaryta komisija

atomo energijos kontrolei įvesti. Į šią komisiją įeina šešių valstybių atstovai. Ten gali ir būti sprendžiamas kontrolės klausimas.

Laikraštiniams norėjo patarti, ar prezidentas leisias David Lilienthalui važiuoti į Maskvą ir dar kartą bandyti tartis su Stalinu. Prezidentas atsakė, kad Lilienthal į Maskvą nevažiuos.

Laikraštiniams rūpėjo patarti, ar prezidentas įsakys gaminti hidrogeno bombą, apie kurią paskutinėmis dienomis visi gana plačiai kalba. Trumanas atsakė daryti bet kokius komentarus šiuo reikalu. Dr. Compton sako, kad JAV turi nekreipti dėmesio į jokių reikalų, bet tuojau pradėti naujo ginklo gamybą. Sovietų Sąjungos vadai nenori jokios atomo energijos kontrolės, saoko. Rusai turi atomo bombos paslaptis, todėl reikia pasigaminti naujas ginklas, kuris būtų galingesnis už turimąjį.

LAKE SUCCESS, N. Y., sausio 19 d. —Sovietų Sąjungos atstovai šiandien išėjo iš Jungtinių Tautų atomo kontrolės komisijos posėdžio. Sovietų delegacijos pirmininkas pareikalavo, kad būtų pašalintas Kinijos atstovas. Komisijos pirmininkas atsisakė šalinti legalios kiniečių valdžios atstovą. Tada sovietų delegacija išėjo.

Sovietų atstovai išėjo iš saugumo tarybos ir visos eilės komisijų. Atrodo, kad Sovietų Sąjunga yra pasiryžusi paralyžuoti visą tarptautinę organizacijos veikimą. Šitokių būdų rusai nori priversti kitas valstybes pripažinti komunistinės Kinijos vyriausybę. Tuo pačiu metu rusai nori išvengti atsakomybės už kiniečių kaltinimus. Sovietų Sąjunga buvo pasižadėjusi neteikti Kinijos komunistams jokios paramos, tuo tarpu Stalinas siuntė Kinijos komunistams ginklus ir patarėjus.

GROMYKO ATMETĖ REIKALAVIMĄ RUOŠTI AUSTRIJOS SUTARTĮ

Amerikos, britų ir prancūzų ambasadoriai buvo sovietų užsienio ministerijoje

LONDONAS, saus. 19 d. —Sovietų ministerio pavaduotojas Andrei Gromyko šiandien atmetė sąjungininkų reikalavimus nekliauti Austrijos taikos sutarties darbams.

Šiandien sovietų užsienio ministerijon buvo užėję JAV, britų ir prancūzų ambasadoriai.

Jie norėjo pasimatyti su užsienio ministeriu Andrei Višinskiju, bet juos priėmė Andrei Gromyko. Ambasadoriai įteikė sovietų valdžiai raštą ir kalbėjosi su Gromyko apie valandą laiko.

ANDREI GROMYKO NIEKO NEPRIŽADĖJO

Ambasadoriai reikalavo, kad sovietų valdžia pakeistų dabartinę savo politiką Austrijos taikos sutarties reikalu. Jie taip pat reikalavo, kad sovietų valdžia baigtų pasitarimus su Austrijos vyriausybe.

Gromyko atsisakė daryti bet kokius pažadus dėl pirmo reikalavimo ir nieko teigiamo neatsakė į antrąjį.

Sąjungininkai nori baigti Austrijos sutarties darbus, bet sovietų valdžia viską vilkina.

W. Reuther vado- vaus pasitarimams

DETROIT, Mich., saus. 19 d. —CIO automobilių darbininkų unijos prezidentas Walter Reuther šiandien grįžo iš Washingtono ir paėmė pasitarimų su "Chrysler" korporacija vadovybe.

—Tetsu Katayama, buvęs Japonijos premjeras, pareiškė socialdemokratų konvencijai, kad jis organizuosias atskirą partiją, subursias dešiniuosius.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

IŠ PASKAITOS APIE AUSTRIJĄ

Praeitą sekmadienį Meno Institute skaitė Dr. Watson tema: "Austrija vėl dainuoja". Paskaita susidėjo iš gerai pagamintų spalvotų judamų ir statistinių filmų, kuriuos Dr. Watson praeitą vasarą keliaudamas po Europą su savo ekskursija pagamino. Šiuos filmus pajavirino operų arrijomis bei pritaikinta muzika.

Austrija įsai apibūdino kaip Europos muzikos sostinę visame jos gražume ir išdidume, net Italijos Milaną negalėjęs konkuruoti, nes per šimtą metų Viena buvo muzikos centras. Čia gyveno ir didieji muzikai, atseit, Lisztas, Franz Schubert, Mozartas, Chopinas, Beethovenas, Wagneris ir kt. Parodė net jų muzikos konservatorių buvusias vietas, kur jie gyveno ir dirbo. Mozartas eidamas dešimtus metus jau koncertuodavęs. Austrijos galybė ir meno iškilimas prasidėjo nuo seniai.

Kai Hapsburgai valdė Vengriją, Prancūziją ir Ispaniją, tai Anglija tuomet jokio svarbesnio vaidmens nei politikoj, nei menė nevaicino. Dar Hapsburgų dinastijai bevišpataujant, Vienoje buvo įkurta didžioji opera. Vienoje opera prasidėjo vasario mėnesio pradžioje ir tęsiasi 11 savaitę. Pavasario metu opera iš Vienos perkeliama į Salzburgo vasarinį teatrą. Čia per visą vasarą gražiam, prie Dunojaus upės Salzburgo miestelė, vyksta muzikos festivaliai. Salzburgas stovi slėnyje, apsuptas fantastiškais Tiroliaus kalnais. Kalnų viršūnėse šviti sniegas ir spalvota uola, o pašlaitėse žaliuoja kalnų pusaitės ir lieknios eglaitės. Kalnų papėdėse puikus klimatas ir auga sodrus šienas su dobilais, žydi gėlės per visą vasarą. Austriai šieną piauša keliolika kartų per vasarą. Salzburgas tebėra tarpe Vienos ir Miuncheno. Vasaros metu vokiečiai vyksta į Salzburgą klausyti muzikos. Austrija yra maža valstybė,

pan. kaip JAV Virginia valstybė. Neturi sunkiosios pramonės, gyventojai daugumoje verčiasi iš turistų, bet Austrija vėl dainuoja!

Viena yra gražiausias Europos miestai, nuo karo beveik nenukentėjęs. Šv. Stepono gražioji bažnyčia, ties kuria susieina septynios gatvės, tebestovi sveika savo bokštus ir mūrus. Čia vėl veikia Marijos Teresės muzikos muziejus bei knygynas. Hapsburgų muziejus gražintasi pirmą kartą. Garsų Max Reinhardto teatrinių knygyną Insbruke, kuris turėjo šimtus tūkstančių tomų knygų, naciai išvogė, o patį Reinhardą ištrėmė į koncentracijos stovyklą. Beje, Insbruko geležinkelio stotis bei daugelį kitų istorinių paminklų vokiečiai, besitraukdami iš rytų, subombardavo. Ši stotis pagal Marshallo planą labai gražiai nauja pastatyta.

Tiroliaus ir Dalmatijos gražiusius kalnus puošia dar viduramžių laikais statytos pilys. Daugelyje Austrijos miestų, ypač Salzburg, susisiekimas vyksta ne žeme, bet ant vėlių pakabintais lėktuvais, kurie eina nuo vieno kalno prie kito. Šie lėktuvai yra elektra varomi tramvajai.

Tenka pažymėti, kad JAV karo štabas paskolino Dr. Watsonui vieną prieš karą gamintą filmą, kuris vaizduoja Hitlerio vizitą Vienoje. Privažiuoja Hitlerio automobilis prie Vienos miesto vartų. Lydėjusieji karininkai savo rankomis atkelia vartų sklaidę. Vienos gatvėmis maršuoja tūkstančiai nacių kariuomenės, Hitleris, būsimos karo tragedijos pranašas, stovi automobilyje ranką iškėlęs. Austriai iš lėto kelia rankas į pravažiuojantį Hitlerį, sveikina kariuomenę. Sako, austriai būvę užhipnotizuoti šiuo Hitlerio vizitu, bet niekas nežina kodėl. Hitleris gražiojoje Austrijoje pasiėmęs vieną puikią pilį, kad net Mussolinius svečiuodamasis pas Hitlerį pavydėtų.

Šį sekmadienį 3:00 v. popiet, to pat salėje, Dr. Watson skaitys iliustruotą paskaitą apie Florenciją ir Italijos miestelius. Paskaita taip pat bus įdomi.

MATYSIME VAN GOGHĄ

Čikagos Meno Institute vas. 1 d. atsidarys reprezentacinė Vincent Van Gogho tapybos paroda. Paroda bus viena iš didžiausių. Beveik visa jo gausioji tapyba ir grafika buvo surinkta iš visų Europos ir Amerikos muziejų ir ją bus galima čia matyti. Van Gogh yra vienas iš tvirčiausių modernios meno epochos tapytojų. Jo gyvenimas taip pat buvo įdomus. Vėliau bus plačiau rašoma "Meno žiniose".

PASKAITOS

Sausio 26 d., 6:30 val. vak., Meno Institute (Fullerton salėje) įvyks įdomi paskaita apie El Greco. Skaitys Helen Parken. El Greco buvo vienas iš geriausių religinės dailės tapytojų. Jis buvo kilęs iš Graikijos, bet gyveno ir dirbo Ispanijoje.

Amerikos, britų ir prancūzų vyriausybės rengiasi prašyti Sovietų Sąjungą sutvarkyti Austrijos taikos sutartį. Tikrai rusai neleidžia minėtam kraštui savarankiškai tvarkyti savo reikalų.

Omaha, Nebr.

Naujųjų Metų pasitikimas. — Moterų prekybininkų konferencija. — Pasitarimas. — Krepšinininkai. — SLA 87 kuopa. — Skerdyklių darbininkai

Amerikos Lietuvių Tarybos Omahos skyriaus iniciatyva ir pastangomis Naujieji Metai sukurta bendrai. Dalyvavo apie 250 senųjų ir naujųjų lietuvių. Nuotaika buvo iš tikro smagi. Meninę dalį atliko muziko M. Leško vedamas choras ir M. Aukštuolio tautinių šokių grupė. Smuiku pagriežė jaunesnysis Titilas. Šokiams griežė muz. M. Leško suorganizuotas tremtinių džazas. Sutikimas buvo pradėtas 9 val. vakaro. 11 val. naktį šv. Antano bažnyčioje, tremtinių kun. Musteikis atliko specialias pamaldas. Dainuotas, šokta ir linksmintasi iki 3 val. ryto.

Iš N. Metų sutikimo pelno \$10 pasiūta Amerikos Lietuvių Tarybos Centrai Tėvynės laisvės reikalams.

Sausio 4 d. Omahos moterų prekybininkų konferencijai besibaigiant, tremtinių choras ir tautinių šokių grupė atliko specialią programą. Informacinę paskaitą apie Lietuvos kanciją ir kovas skaitė J. Sakalas. Paskaitos ir koncerto klausėsi apie 300 Omahos amerikiečių prekybininkų.

Muz. M. Leško vedamas tremtinių choras ir M. Aukštuolio tautinių šokių grupė tiek gausia pakvietimų koncertuoti, kad jau visų pakvietimų nebevalioja tesėti.

Sausio 10 d. įvyko platesnis vietos senųjų ir naujųjų lietuvių pasitarimas Vasario 16-tajai paminėti. Sudaryta plati ir įvairi programa. Be kita ko, parapijinės mokyklos patalpose bus ruošiamas tremtinių knygos, filatelistikos, numizmatikos ir tautodailės paroda. Meninei programai vadovauti išrinkta mūsų 4 didieji: muz. M. Lešys, baletmeisteris P. Bandzevičius, tremtinių tautinių šokių grupės vadovas M. Aukštuolis ir dekoracijoms piešti bei kitiems papuošimo darbams vesti Titilas.

Antrojo pasaulinio karo veteranai sutiko dalyvauti politinę Vasario 16-tosios programą atliekant. Šiai komisijai vadovaus medicinos studentas veteranas A. Palinskas.

Neseniai suorganizavo ir jau puikiai varžybose pasirodę tremtinių krepšinininkų "Vilties" komanda.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 87 kuopa Omahoje siems metams išsirinko tokią valdybą: pirmininkas Vladas Akromas, vicepir. Jonas Papikas, finansų raštininkas ir išdėininkas Povilas Sertvytis, organizatorius Jurgis Šiugzdinis. Į kuopą yra įsirašę 14 tremtinių.

Omahos skerdyklių darbininkai yra suorganizavę į CIO. Neseniai Cudahys skerdyklos profsąjungos vadovybė buvo perrinkta. Malonu perspėti, kad šioje unijoje iš seno aktyviai dirba ir kasmet valdybąn vėl perrenkamas lietuvis Steve Balters (Baltrušaitis). Cudahys skerdykloje dirba keliolika tremtinių, visi jie priklausomi unijai ir yra mėgiami kaip ir darbo draugų, taip ir skerdyklos vadovybės. *Omahietis*

ateitis

Those lucky dogs who can pick up and take in a bit of real "old sol" weather in mid-winter! Vyt Beliajus and Ed Kaupas greeted in the New Year with their friends in sunny "you-all" Alabama. They said it was so warm that "T" shirts were in order. Ed Kaupas went so far as to go swimming — (brrr—chills, to think of it in January).

Speaking about water—Alex Gimutis is an active member in a Yachting Club. He owns a beauty of a sailboat—but what can one expect from a Navy man—I'm Air, Corp. myself. Not only does he sail—he's an accomplished square dancer and roller-skating dancer. Soon he'll be an accomplished Folk Dancer too.

Making their debut with the New Year was Fabian Dauzvardas "Fabulous Four"—an up-and-coming band worth watching. The feminine angle is Eleanor Mellas who doubles as ivory tickler and vocalist.

A bit of gossip on the side — Eleanor won 2nd place in a Posture Contest recently.

Vince Samaska, an employee of the airways, is taking advantage of the benefits offered them. He has made two trips to California already and on the last one he visited Mexico too.

Quite a few of our members are fast becoming experts in the new card game "Canasta". Want to know anything about it? — Ask Bob Treonis, Johnny Buracas, or Pete Dauzvardis. Out of the girls — ask Helen Pius or Dolores Srupa.

Stella Treonis is up to her old tricks again — getting sick on Holidays. Measles on Easter — Laryngitis on Xmas — This New Year's Eve, Bob had to pack her off to the hospital quick. She has recuperated enough to return home. She'll be able to resume dancing in a matter of months.

What's for entertainment this month? Why! the "Immigrants' Protective League" Program to be held on Jan. 22nd, at the 11th St. Theatre. Hope to see you all there. Jay.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJIENAS"

Kodel Kentet

nuo Galvos Skausmy, Vidurių Paleidimo, Nerviškinimo, Nervingumo, Vidurių Išputimo, Nemigos ir Stokos Apetito dėl Užkietėjusių Vidurių?

Gaukite greitą, išbandytą, malonią pagalbą su Dr. Peter's

GOMOZO

Šis vidurius atleidžiantis ir stiprinantis vaistas švelniai pašalina viduriuose susirinkusias medžiagas; padeda pašalinti iš vidurių užkietėjusias dujas ir suteikia viduriams malonios šilumos jausmą. Gomozo nuostabus veikimas pareina nuo moksliskos formulės, kurioje įeina 18 (ne viena ar dvi) gamtos mediciniškų žolių, šaknų ir kitų vaistinių augalų—nuo slaptos formulės, tobulai išvystytos per 78 metus. Taip, greitai, maloniai, išbandyti pagalbai nuo vidurių užkietėjimo dar šandien kaimyninėje vaistinėje nusipirkite arba užsisakykite Gomozo.

SPECIALIAI Susipažinimui SIŪLOMA 11 oz. bonka, kuri bus pristatyta į namus tik už \$1.00.

SUSKAIT SI "SPECIAL PASIŪLYMO" KUPONĄ—DABAR
□ Įdėtas \$1.00. Atsiųskite man apmokėtą reguliari 11 uncijų bonką GOMOZO.
□ C. O. D. (išlaidos pridėtos.)
Vardas.....
Adresas.....
Pašto Ofisas.....
Dr. Peter Fahmy & Sons Co.
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
256 Stanley St., Winnipeg, Man., Canada

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS" LIETUVIŲ BALSAS

U. S. A. metams kainuoja Du doleriai
Galima išsirašyti per "Naujienuos" arba tiesiogiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodel vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?
Net kunigai pasislėpę ji studijuoja, nors savo papilpinimus draudžia ji i rankas paimti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus įsiai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, įdomių pavyksų ir žinių iš viso pasaulio.
Kainuoja tik \$3.00 metams.
Adresas toks:
"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

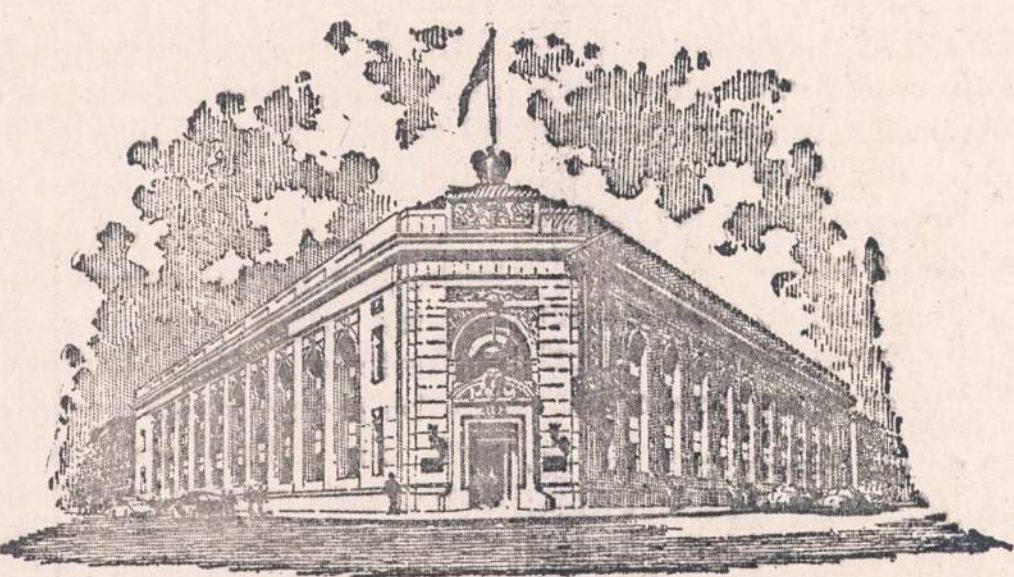

Utenos Apskritis Draugiško Klubo
METINIS PARENGIMAS
Sekmadienį, Sausio 22 d., 1950 metais
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3133 So. Halsted Street

Programą išpildys Suvalkiečių Draugijos Choras,
MRS. GRIGAS vadovaujamas

SOKIAMS BEN PAIVIO ORKESTRAS

Svetainė atidara 2:30 val. po pietų.
Lošimas prasidės 4:30 v. popiet.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už žemą Nuosimtį
TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų.
U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dienų, Ketvirtadieniais nuo 9 iki 3 vakare.

Šokiai ir Didysis Atidarymas - Grand Opening

RENGIA TREMTINIŲ NAMUOSE
2244 WEST 23RD PLACE TEL. - VIRGINIA 7-8893

Prakalbos ir programa įvyks Sekmadienį, 4 valandą popiet.

Nuoširdžiai kviečiame visus kuoskaitlingiausius dalyvauti šokiuose bei

Atidaryme ir gražiai laiką praleisti su visais susirinkusiais svečiais. RENGEJAI

Penktad., Šeštad. ir Sekmad.-Sausio 20, 21, 22
MALONUS LAIKAS LAUKIA VISŲ ATSLANKUSIŲJŲ
Užkandžiai, muzika, įėjimas—veltui visas tris dienas.

Kanados Lietuvių Žinios

KULTŪRINGAS SPAUDOS BALIUS — KONCERTAS MONTREALY

Daugėjant naujų imigrantų, Montrealio lietuvių gyvenimas darosi gražesnis ir malonesnis. Jis darosi vis daugiau gausus kultūros faktais. Mes jau pasididžiudami galime pasakyti, kad pagal tai, kaip eina lietuviškųjų jėgų susiskirstymas, susigrupavimas centruose, ir kultūrinis tautiečių gyvenimas darosi įvairesnis, pilnesnis ir visavertis. Dėl to galima prileisti, kad dar po kiek laiko, kai naujieji ateiviai susitelks (jie aiškiai turi tendenciją telktis į didesnes kolonijas) į didesnes kolonijas, lietuvių gyvenimas jose apturs gražesnes formas ir bus žymiai turiningesnis ir prasmingesnis.

Štai praėjusį šeštadienį, sausio 14 dieną, Montrealis turėjo pirmąjį Spaudos balių-koncertą, kaip jis buvo organizatorių paskelbta.

Tą balių ruošė dešimt metų susilaukusi „Nepriklausoma Lietuva“, kurią neperdėdamas p. Girinis pavadino Kanados lietuvių oficiozu, nors jis ir neturi jokio oficiozumo žymio. Kas gi tame baliuje buvo vertingo ir įdomaus?

Pirma, kad balių atidavę „Nep. Lietuvos“ redaktoriaus Kardelis kreipėsi į tautiečius bendrai spaudos, visos, kaip jis sakė, kultūringos, padorios ir patriotinės spaudos reikalui. Jis pabrėžė, kad ne „Nepriklausomos Lietuvos“ labui jis kalba, bet visos lietuviškos spaudos labui. Jis pabrėžė žinomų autoritetų asmenybių

pasiskaidymus apie spaudą — knygas ir laikraščius ir nurodė Kanadoje einančius ne tik „Nepriklausomą Lietuvą“, bet ir „Tėviškės Žiburius“, kurie naujai pradėjo eiti. Suminėjęs faktą, kad kiekvienas dirbantis nesunkiai gali skirti per metus 7 dol. tiems laikraščiams prenumeruoti, jis nurodė ir JAV lietuvių spaudą, kuri yra didelė ir gausi. Jis kvietė tautiečius remti spaudą, nes ji yra mūsų samoningumo, inteligentiškumo ir kultūringumo faktoriai. Primesnė gražia, kaip jis sakė, lietuvišką tradiciją — puoselėti visokią patriotinę, kultūringą, demokratinę spaudą, jis kvietė tautiečius ir Kanadoje palaikyti šią gražią tradiciją. Tai yra tikrai gražus pavyzdys, kuris įrodo, kad rimti ir patriotingi spaudos darbuotojai plačiai ir giliai žiūri į spaudos reikalą.

Antra, kad šis balius buvo pradėtas jau visai kultūringu koncertu. Gražiai pradėtas. Koncerto dalyviai buvo visi savo srities specialistai. Iškart iš scenos padvelkė nauja dvasia ir nauja nuotaika. Kaip gi malonu, kai matai, kaip scenoje žmonės gyvena: džiaugiasi ir liūsta, nekantrauja ar indifferenta, širšta ar tirpsta malonumo pagauti. Rodos, žiūrėti toliui pasako tai, ko nelauki ir nesitiki sulaukys. Ach, koks menas galings!

Marija Lemešytė pasakė višiemis žinomą Vaičiūčio eilėraščių, kurį čia senieji montre-

vasari, su atbūdančiais uodais, musiomis ir... blusomis, kurios jau išsižioja kasti „svietelį“ ir tarytum apie Velykas pasijutome esą, nors už langų užavo baisi vėtra, kuri vykstancius į Spaudos balių-koncertą vertė iš kojų, o dalį susikimšusių prie įėjimo, kuris buvo perpildytas, kaip ir visus balius, net nupustė atgal namo... O taip paprastai Dikinis kalbėjo...

Akstinas, turįs simboliškai gražų savo pavardės vardą, lyg tas akstinas, įnešė naują akstiną į balių. Jis ne tik patikiai su p. Dikiniu konferavo, sukeliant juoko trūkšius, bet ir giliai padeklamavo Putiną.

O kaip gražiai žaismingai apie jaunųjų pašnekėjo Pūkelevičiūtę. Tarytum motina palaimintą ranka, ji glostė ir guodė, atskleidama jo marga spalvos nuotaikas, jo polėkius, jo nusivylimus ir desperaciją.

Tai vis dramatinio žanro artistai. Jie tikrai daug malonumo suteikė savo žodžiu, mimika, gestu. Bet koncerte gražiai įterpta buvo šokėja išraiškininkė B. Vaitkūnaitė, labai temperamentingai pašokusi vengrų šoki. Ir Lietuvos operos primadona, kaip čia priimta vadinti pirmosios solistes, Kardelienė, kuri jau ne kartą montrealiečiams pasirodė, ir šį kartą žavėjo tautiečius nauja pritaikyta programa. Tikrai gėrėtis teko jos tiesiog nuostabiais kolaratūros raštais ir sukeliamąja nuostabumo nuotaika. Taip tiksliai ir taip išbaigiai ji išrango kolaratūras, kad galima tiksliai stebėti. Montrealis gali rimtai didžiulis turėdamas tokią dainininkę ir tokią menininkę, kuri yra pasiekusi savo meno ir balso aukštį.

O visas koncertas buvo užbaigtas balių pritaikytu popuri montazu, kurio pagrindinė tema buvo meilė: gimnazisto, jaunuolio, „latrello“, senstelijusio „panos“ ir t.t. Labai gražiai buvo su vaidyba suderintos dekoracijos ir puikiai pritaikyta Pūkelevičiūtės melodeklamacija su pianinu. Tai savo rūšies duetas: Skambino ir deklamavo Pūkelevičiūtė, o Lemešytė ties ją stovėjo solistės pozoje ir „dainavo“ solo — iškalbinga mimika, poza... Tik nežinia kieno tas montažas buvo?

Tai buvo nauja. Visa nauja. Montrealy dar nematyta ir negirdėta. Tai buvo gražu, kilnu ir tauru. Bet tai, reikia spėti, dar tikrai pirmasis menininkų žodis.

Prisiminus KLCT Meno sekciją ir jos kruopščius darbus: prisiminus, kad ten yra gabių žmonių, kurie dirba kaip mėgėjai, atsidėję ir nuosirdžiai, norisi laukti, kad Montrealis tikrai dabar jau yra pajėgus kurti gerą teatrališką grupę, kuri apjungs visas rimtesnes ir gabesnes pajėgas ir sukurs pirmąjį Kanados lietuvių teatrą ar gal tam tikro vardo ansamblį. Geriausias sėkmės.

Trečia. Baliaus vyko gana gražioje nuotaikoje, nors buvo pernelyg perpildytas, perankštus. Ir vėl išyla visu atvirumu reikalus turėti savo salę — didelę, erdvią, kuri talpintų bent pusantro tūkstančio asmenų.

Montreali, budėk! Nuo tavęs pareis ir tavo svoris ir tavo galia ne tikitai Montrealio gausiausiai Kanadoje kolonijai, bet ir visiems visos Kanados lietuviams! — V. P.

ŠROVIŲ ŽMONĖS DARBŲ NAUJENAS SKAITO VISI NINKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Garsinkitės „N-nose“

Elnora Epperly prisipažinta suklesti gaisrą Davenport ligoninėje. Nelaimės metu gyvybės neteko 41 žmogus. Tiesioginis renginys traukė į atsakomybę. Josios nervai buvo visiškai pakirke, ligoninėje ji buvo gydytojo priežiūroje.

Waterbury, Conn.

Lituanistikos kursų koncertas

Lituanistikos kursų komitetas sausio 22 d. Šv. Juozapo parapijos salėje rengia didelį koncertą, kuris prasidės 6:30 val. vakaro. Programą atliks Vilniaus operos buvęs baritonas ir neseniai iš Vokietijos atvykęs Stasys Liepas, dainininkė M. McGrath ir buvęs Kauno operos dirigentas prof. Vytautas Marijošius.

Bus dainuojama lietuviškos ir angliškos dainos, lietuvių ir kitų kompozitorių kūrinių bei operų arijos.

Po koncerto šokiai ir bufetas. Visi kviečiami į koncertą: nepraleiskite progos vakarą praleisti dainos ir muzikos meno šventėje. —Komitetas

—Mao Tse-tung jau seniai turėjo parvažiuoti į Kiniją, bet iki šio mėto jam nepavyko susitikti su rusais. Kinijos komunistų vadas tebesėdi Maskvoje.

IŠ TORONTO PADANGĖS

Operos solistės Pranės Radzevičiūtės 15-kos metų scenos jubiliejus

Sausio mėn. 6 d. suėjo lygiai 15 metų nuo to laiko, kai Radzevičiūtė pirmą kartą pasirodė Lietuvos Valst. Operoje kaip solistė, dainuodama pagrindinę partiją „Fauste“ kartu su Kipru Petrausku, Mažeika, Nauragiu ir kitais. Su šia opera gerb. solistė padarė gražią pradžią savo karjerai, kuri ir toliau paskatino ją dirbti ir mokyti meno srityje. Baigusi Kauno Konservatoriją (ponios Grigaitienės vedama dainavimo klasė) ir pagilinusi žinias bei meną dainai Italijoje, Pranė aktyviai dirba Valst. Teatre, kur jai teko dainuoti ir vaidinti svarbiausiose rolėse daugiau kaip trisdešimtyje operų. Šalia to reikia pridėti dar daugybę jos koncertų provincijų miestuose. Šiemet, po penkiolikos metų, jubilieatė tikrai gali didžiulius jos atliktu darbu tėvynėje.

Artėjant raudonajai „laisvei“ Pranė Radzevičiūtė aplėdo savo kraštą ir pateko į Vokietiją. Gyvendama tremtyje, Vokietijoje, toliau tęsė savo mėgiamą darbą. Ten ji žavėjo savo balso pastatymu ir švelnumu ne tik savuosius, bet ir svetimaucius, duodama jiems visą eilę koncertų.

Emigracija neaplenkė ir gerb. jubilieatės. Ji atvyksta Kanadon sunkioms tarnaitės pareigoms į New Brunswick'o provinciją ir dirbo čia daugiau, kaip metus laiko. Jos darbas buvo ypatingai sunkus, nes ji dirbo dieną tarnaitės pareigose ir operos solistės vaidmenyje vakare. Pranė buvo labai pagarsėjusi toje provincijoje kaip laituotė D.P. vardu „Franceska“, dainuodama įvairioms kanadiečių organizacijoms, klubams, bažnyčioms ir kt. Vietos laikraščiai plačiai rašė ne tik apie Franceskos puikų balsą, bet taip pat apie priežastis, dėl kurių ji atsirado Kanadoje, apie dabartinę Lietuvos padėtį ir apie bolševikų persekiojamą lietuvių tautą. Pasakyčiau, tai tikrai ambasadoriškas darbas atliktas. nors ir tarnaitės vietą dienos laidoje.

aliečiai gieda pobūviuose, bet kokiomis naujomis nuotaikomis jis sužibo! Ir taip, berods, viskas paprasta: A. Dikinis vėdužiemį iškėlė Donelaičio patuo metu užimančios moters.

Šiuo metu Pr. Radzevičiūtė gyvena Toronte (111 Dawling Ave.) ir pati sau duoną pelnosi dirbdama „Christie's Biscuits“ fabrike. Kad ir po ilgų darbo valandų Pranė vis dėlto suranda laiko pajavrinti nuobodų gyvenimą ne tik torontiečių, bet montrealiečių, hamiltoniečių, tabako augintojų ir kt. tarpe, padainuodama gražių dalykų.

Savo paprastumu ir kuklumu ji įgijo daug draugų lietuvių tarpe, nežiūrint, kokios srovės ar pažiūrų jie bebūtų.

Didelis išpardavimas

Šis specialis išpardavimas eina dabar ADAMS ir GREEN drabužių įstaigoje didžiuliam raudoname trobesyje, pietvakarinis kampas ADAMS ir GREEN gatvių, paskutines dvi savaites.

Išpardavimas, kuris ypatingai patrauklus vyrams bei moterims, ir vėl vyksta ADAMS ir GREEN drabužių parodos kambariuose, kurie yra dideliame raudoname trobesy, kampas ADAMS ir GREEN gatvių. Tas didžiulis fabriko skelbiamas išpardavimas tikrai sutalpyt jums nemažai pinigų. Daug puikiai pasiūtų vyriškų ir moteriškų drabužių yra paskirta pardavimui. Publika yra širdingai kviečiama pamatyti tuos šaunius bei vertingus vilninius drabužius, kurie yra pasiūti Chicago didžiausių ir geriausių žinomų kompanijų. Nebus daromas spaudimas, kad pirkumėte — tik ateikite ir apžiūrėkite — patys sau pasitaraukite — ir jūs pirsikite tiesiog iš fabriko bei sutalpykite gerokai pinigų. Atsiminkite adresą: Adams ir Green, 831 W. Adams St. Daugiau informacijų galite patirti iš skelbimo, kuris yra išspausdintas šios dienos laidoje.

Kiek teko girdėti, vasario mėn. gale ar kovo pradžioje Pranė Radzevičiūtė jubiliejiaus proga ketina duoti torontiečiams savo recitalį — koncertą. Tai bus dar viena puiki proga toronto ir apylinkių lietuviams kultūringai praleisti laiką ir savo atsilankymu pagerbti jubilieatę. —H. R. K.

The Great Northern
26 WEST JACKSON
2-RA SENSACINĖ SAVAITĖ
Bilietai dabar: pardaviami ofise.
Sa džiaus'a Meiles Pasat'a Kada
Nors Pri aikyta Muzika!
BLOSSOM & TIME
Schuberto Melodijos Rombergo Muzikalia Scenos
Didžiausias Pasiekimas
Vakaras (išskait. skm.) ork.: \$3.71; Balk. \$3.10; 2-2-2-2 Balk. \$1.85; \$1.25; popiet šeštadienį, ir s.k.m. ork. st. \$2.50; Balk. \$1.85; 2-2-2-2 Balk. \$1.25.

MESOS KRAUTUVE
Isteigta 38 metai. Gera apylinkė.
Renda \$50.00.
Kr. tel. BU 8-5445. Res. NO 7-2275.

GERIAUSIUS LINKĖJIMUS DEL 1950 METŲ
ANDREW'S CORSET SHOP
5951 So Princeton
Normal 7-6649.

CHALET CLUBAS
5517 MONTROSE
MUZIKA GALE SAVAITES
PUIKIAUSIAS MAISTAS
Stan. Shall, Norm Karch
savininkas manager
PALISADE 5-0040

MOLER System of COLLEGES
"BARBERING"
VISAM AMŽIUI PROFESIJĄ
G. I. UZGIRTA
704 N. Clark SE-7-1472
17 So. Halsted DE-2-0398
725 So. State WE-9-9677
731 So. State WA-2-7355
731 So. State WE-9-7459

IN CHICAGO for BUSINESS TRAINING
Almost a century's experience in exclusive business education.
Schools of:
• BUSINESS ADMINISTRATION
• SECRETARIAL SCIENCE
• HIGHER ACCOUNTANCY
Free Employment Service
ENROLL NOW FOR TERM BEGINNING, Feb. 6
Bryant & Stratton COLLEGE
38 S. MICHIGAN AVE., CHICAGO 3, ILL.
Telephone RA 6-1578

Dykai Išbandymas
Reumatiškų Skausmų Arthritis
Jei dar niekad nevartojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, tankial susijusių su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritais, tai kodėl nebandyti juos ŠIANDIEN mūsų išlaikoma? Vartojamos tūkstančių virš 25 metų.
DYKAI SKAITYTOMAS ŠIO LAIKRASČIO
Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Delskite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETS DYKAI. Jei nepilnai busite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai jūs nebusite mums skolingas. Bandymas nemokamas jums nei vieno cento. NESUSKITE PINIGŲ. Jūs atsiųskite savo vardą ir adresą greitai!
Rosse Products Co., Dept. X-5
2708 Farwell Av., Chicago 45, ILL.

"NAUJENAS" SKAITO VISI ŠROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per
NAUJENAS
Tel. CANal 8500
1739 S. Halsted St., Chicago, ILL.

Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda nepartinė ir nesrovinė—patriotinė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas modernišku, Lietuvos laikraščių pavyzdžiu, būdu.

KAINA: Visur užsieniuose 3 doleriai 50 centų, Australijoje — 4 doleriai.

ADRESAS:

"Nepriklausoma Lietuva", 3A, Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galitė išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagalbė daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo žemės nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50 Stus.

Money Order arba nuvykite į:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE.

CHICAGO 22, ILLINOIS.

1950 METAI BUS GERI METAI

Pasidėkite savo sutaupus saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Duodame paskolas su mažais mėnesiniais atmokejimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Metams \$9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui90
Chicagoje per išsiuntimą: 4c.
Viena kopija25
Savaitėi25
Mėnesiui90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00
Užsiuntimo:
Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien išskyrus sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Hasted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CA 6-8500. Pinigus reikia siųsti Money Orderiu kartu su užsakymu.

Lenkas Negali Grįžti Lenkijon

„Laisvė Lenkijoje išnyko“, pareiškė lenkų delegacijos narys Jungtinėse Tautose Dr. Aleksander Rudzinski, pranešdamas apie savo rezignaciją ir prašydamas Amerikos valdžią suteikti jam prieglaudą šioje šalyje.

Laisvės valstybės sekretoriui Achesonui lenkų delegacijos teisių patarėjas, buv. Krokuvos universiteto profesorius paaiškino, kad, atsisakęs toliau tarnauti bolševikams, kurie pavergė Lenkiją, jisai nebegalį grįžti namo.

Dr. Rudzinski beveik ketverius metus buvo Lenkijos atstovas pasaulio organizacijoje. Komunistams jisai turėjo būti ištikimas — kitaip, jie gi nebūtų jo laikę tokioje atsakomingoje vietoje. Bierutas ir kiti Maskvos tarnai, matyt, buvo jam apsukę galvą, kaip ir prof. Oskarui Lange, patikėjusiam, kad Stalinas tikrai nori „nepriklausomos ir stiprios Lenkijos“.

Lenkiją vis labiau ir labiau pavergia Rusijos bolševikai. Maršalo Rokossovskio paskyrimas Lenkijos karo ministeriu ir vyriausiuoju armijos vadu šią procesą apvainikavo. Lenkijos nepriklausomybė dinga; ir be formalaus paskelbimo dabar visiems aišku, kad ji virto sovietų imperijos dalim.

Lenkų delegacija Jungtinėse Tautose gauna įsakymus iš rusų, kaip ji privalo kalbėti ir balsuoti. Kada bolševikų delegatas maršuoja — iš posėdžio, paskui jį turi eiti, kartu su baltgudžiais ir ukrainiečiais, ir lenkai.

Dr. Rudzinski, kuris taip troško dirbti išvien su „draugais rusais“, daugiau nebegalėjo to pakeisti. Jisai gyvens Jungtinėse Valstybėse, kaip tremtinis. Jo laimė, kad šioje šalyje jisai surado prieglaudą.

Metė Komunistus Du Čekai

Tuo pačiu laiku, kai pasitraukė iš lenkų delegacijos Dr. Rudzinski, rezignavo du Čekoslovakijos konsulato valdininkai New Yorko: konsulo pareigas einąs Vladislav Matejček ir konsulato sekretorius Arnost Fried. Kaip ir lenkas Rudzinski, juodu prašo valstybės departamentą leisti jiems gyventi Amerikoje.

Grįžti namo juodu nebenori. Konsulo pavaduotojas Matejček sako, kad Čekoslovakija virto „Sovietų Sąjungos protektoratu“. Šitaip vadino Čekoslovakiją Hitleris, kai jisai ją okupavo po Muencheno sutarties.

Konsulato sekretorius Arnost Fried sakosi rezignavęs, nebegalėdamas toliau tarnauti Pragos valdžios „priešingiems demokratijai principams“.

Juodu abu ilgą laiką stengėsi prisitaikyti prie komunistiškos diktatūros reikalavimų. Juodu paliko ištikimi Gołtvaldui net ir po to, kai buvo nuverstas Benešo valdžia ir nusizūdė Jan Masaryk. Bet, pagaliau, jų kantrybė išsekė.

Gaila, kad taip palengva veikia tų žmonių protas. Benešas, kurį Vakarų spauda reklamavo, kaip be galo gudrų „valstybės vyrą“, beveik iki pat savo mirties nesuprato, kad jisai tempia savo kraštą į bolševikiško imperializmo spąstus. Paskui jis akiai sekė Tamo Masaryko sūnus. O šiandien tūkstantčiai čekų bėga iš savo tėvynės, kurie tikrai gali kokių nors būdu pasprukti. Kurie turi diplomatines tarnybas užsienyje, tiems išbrukti lengviausia.

Bet bėgimu jie savo tėvynės neišgelbės. Reikėjo apsižiūrėti, kada Čekoslovakija dar nebuvo pavergta! Jei-gu čekai būtų supratę laiką, koks pavojus jiems gresia iš rusiško bolševizmo pusės, jie būtų apsaugoję ne tik tai save, bet ir savo kaimynus.

Margarino Mokesčiai

JAV senatas priėmė 56 balsais prieš 16 įstatymo sumanymą margarino mokesčiams panaikinti. Panašų bilių jau yra priėmus atstovų būtas. Prezidentas Trumanas sumanymui pritaria, todėl jisai bilių pasirašys, kai bus išlyginti kai kurie skirtumai tarp senato ir atstovų buto versijų.

Margarinas buvo apkrautas federaliniais mokesčiais prieš 64 metus. Mokesčių tikslas buvo apsaugoti sviesto gamintojų interesus. Tikrumoje, vadinasi, tie mokesčiai buvo pašalpa pieno kompanijoms, kurios gamina ir pardavinėja sviestą. Visos pastangos juos atsaukti atsimušdavo į pasipriešinimą senatorių ir kongresmanų, atstovaujančių steitus, kuriuose yra įtakingi pienininkystės

SOVIETIŠKI „RINKIMAI“

Bimba cituoja New Yorko dienraščio „Times“ pranešimą apie taisykles atstovų rinkimams į Aukščiausiąją Sovietą, kurie įvyks kovo 12 d., norėdamas parodyti, kad „Naujienos“ sakiusios netiesą, jogei „Sovietų Rusijoje kandidatus į parlamentą parenka valdančiosios partijos komitetas“ ir kad balsuotojai tegali balsuoti tik tai už tos „monopolinės partijos“ parinktus kandidatus, „nes, kitokių nėra“.

Ta „Times'o“ žinią Bimba sufušeriuoja!

Jisai paduoda iš jos tas vietas, kur sakoma, jogei kandidatus gali nominuoti įvairios organizacijos; jogei rinkimų taisyklės nereikalauja, kad kandidatas būtinai būtų komunistų partijos narys; jogei kiekvienos apygardos rinkikai gali nominuoti kandidatų, kiek tik jie nori. Bet Bimba paleido ištisą paragrafą iš „Times'o“ pranešimo apie taisykles, kuris skamba šitaip:

„Rinkimų komisija gali atvesti pasiūlytus nominavimui kandidatus, bet negali, jeigu jie turi pagrindines kvalifikacijas. Kiekvienas atmetimas gali būti apeliuotas į aukštesnės rinkimų komisijas.“

Iš šito patvarkymo aišku kiekvienam, kuris moka skaityti, kad kandidatų sąrašą galutinai nustato rinkimų komisijos, kurių yra visa eilė — „žemesnės“ ir „aukštesnės“.

„Times'o“ korespondentas smulkiau jį neaprašo, bet reikalauja, kad žemiausioji rinkimų komisija turi jurisdikciją tam tikroje apskrityje; vyresnė už ją komisija apima platesnę teritoriją; pagaliau, pati aukščiausioji rinkimų komisija Maskvoje aprėpia visą Sovietų Sąjungą. Pagal jos nurodymus veikia žemesniosios komisijos.

O iš ko tos komisijos yra sudarytos — ar ne iš komunistų partijos narių? Ar patenka į jas nors vienas kitokios partijos asmuo — sakykime, socialdemokratas, socialistas revoliucionierius arba liberalas? Žinoma, kad ne! Visos komunistinės partijos Rusijoje yra uždraustos. Ar Bimba to nežino? Žino — ir dėl to jisai paleido „Times'o“ korespondencijos žodžius apie tas „rinkimų komisijas“.

Kandidatų sijojimas

Iš asmenų, pasiūlytų įvairiose apygardose ir kandidatų, komunistų komisijos parenka tuos, kurie turi „reikalingas kvalifikacijas“. Jeigu ji padaro „klaidą“, patvirtinama arba atmesdama kuri nors pasiūlytą asmenį, tai vyresnioji komisija jos nutarimą pakeičia. O centralinė, vyriausioji komisija taria paskutinį žodį.

Taigi faktiškai komunistų partijos komitetas, specialiai sudarytas rinkimų reikalui ir padavintas „rinkimų komisijai“ nustato kandidatų sąrašus.

Visai nesvarbu, kad į sąrašą gali patekti ir ne partijos nariai. Įtraukus kelis vadinamųjų „nepartinių“ vardus į kandidatų listą, yra lengviau mulkinti tuos komunistų bendrąkeleivius užsieniečius, kurie dar tiki, kad Stalino imperijoje yra kokia ten „demokratija“.

Tačiau kiekvienas tų „nepartinių“ kandidatų irgi yra komunistų parinktas. Jisai turi būti šimtu nuosimėjų jiems ištikimas ir atsidavęs.

Pareikšiant pretenzijas yra reikalinga užpildyti net 20 nustatytų formuliarių, kurie gaunami paskirose sričių skriaudose atitaisymo įstaigose (Landesamt fuer Wiedergutmachung; BAVARIJOS — Dr. Filip Auerbach, München, Ars. Str.

biznio interesai.

Bet tie patys senatoriai ir kongresmanai labai mėgsta kalbėti apie „laisvos iniciatyvos“ principą ir smerkia „gerovės valstybę“ (welfare state), kuri stengiasi pagerinti žmonių būklę. Tiems, kurie daro iš biznio pelną, jie valstybės pašalpą nepavydi.

žinia, kurią Bimba „pataisė“ (faktiškai suklastojo), jisai bando įrodyti, kad sovietiškuose rinkimuose žmonės turi galimybę pasirinkti, ką jie nori. Tai begėdiškas publikos mulkinimas.

Iš „Times'o“ korespondentų pranešimo yra aišku dar kitas dalykas, į kurį Bimba turėtų atkreipti savo skaitytojų dėmesį, jeigu jam rūpėtų juos apviesinti, o ne apgauti. Tenai pasakytą, kad kandidatus gali siūlyti „masiniai darbininkų, ūkininkų arba kariuomenės grupės mitingai“. Tai reiškia, kad kandidatai taišomi viešai.

Viešos nominacijos prieš žvalgybos akių

Joks masinis mitingas Rusijoje negali įvykti, kuriame pirmininkas nebūtų komunistų partijos pareigūnas ir kuriame nebūtų žvalgybos būrio „tvarkai prižiūrėti“. Kas tokiam susirinkime drįstų pasiūlyti ir kandidatų „neištikimą“ komunistams žmogų arba už jį pakelti ranką? Viešas kandidatų nominavimas komunistų kontroliuojamuose ir žvalgybos „prižiūriuose“ susirinkimuose atima bet kokią galimybę žmonėms prarasti ir kandidatų priešingus monopolinei partijai asmenis.

Bet Kremliaus bosams dar ir to nepakanka. Jie bijo, kad kuriame nors mitinge „partie-

čiai“ ir policija gali per neapsižiūrėjimą praleisti „netinkamą“ asmenį į kandidatus. Todėl jie ir suteikė galia „rinkimų komisijai“ atvesti mitingą pasiūlytą kandidatą, apie kurio „kvalifikacijas“ ji pati sprendžia. Jeigu šita komisija neapsižiūrėtų, tai jos patvirtintą kandidatą gali atvesti „aukštesnė“ komisija; pagaliau, visų komisijų išsiųstus kandidatus galutinai patikrina pati aukščiausioji komisija, kuri sėdi valdžios centre.

Kandidatų sąrašas, perėjęs visus šituos sijojimus, paskui esti pateikiamas balsuotojams. Šiems, žinoma, nebelineka nieko kita, kaip „vienbalsiai išrinkti“ visą sąrašą, nes kitokių kandidatų nėra.

Tokia komedija, vadinama „rinkimais“, yra įžaidimas Rusijos darbininkams ir valstiečiams. Stalinas traktuoja juos biauariau, negu kad Hitleris traktuodavo savo valdinius. Pastarasis irgi pateikdavo balsuotojams tik tai vieną kandidatų sąrašą, bet balsuotojas galėdavo balsuoti prieš. Kiekvienam balote būdavo atspausdinta žodis „JA“ ir, mažiukėmis raidėmis, žodis „nein“. Balsuotojas galėdavo parašyti kryžuką ties vienu arba antru žodžiu. O Stalino „balote“ negalima rašyti nieko: kokį gavai, tokį turi grąžinti — arba gali atiduoti atgal tuščią popiergalį (kurį balsuotojas gauna kartu su balote), jeigu nebijai gauti už tai nemokamą bilietą į Sibiro koncentracijos stovyklą!

BUV. KACETININKAMS ATLYGINIMO REIKALU

Vadinamasis Skriaudos atitaisymo (Wiedergutmachung) įstatymas, kurio Vokietijos srityse yra priimtas ir pradedamas vykdyti. Kadangi minėtas įstatymas paliečia nemažą skaičių ir lietuvių, čia norime pateikti kai kurias jo įstatymo smulkmenas ir suminėti eilę reikalingų atlikti formalių.

Šiuo kartu eina kalba apie atlyginimą, kuris bus išmokėtas po 150.— DM. už kiekvieną nacijų KZ ar kalėjime iškalėtą pilną mėnesį. Tačiau jau dabar reikia paduoti pareiškimus ir sekantiems reikalavimams: a) atlyginimui už nušautą kacetą ar kalėjime suveiktą, b) už mirusį šeimos narį — išlaikytoją, c) už nustotą turtą, jei šis 1937 m. buvo Vokietijos teritorijos ribose.

Skriaudos atitaisymo įstatymas nėra pilnoje galioje visai Vokietijai: 1. Prancūzų zonoje kol kas dar nepriimtas joks įstatymas, pagal kurį būtų galima reikalauti atitinkamas atlyginimas, 3. Anglų zonoje jis yra priimtas, bet iš to yra išskirti DP stovyklose gyvenę tremtiniai. Tuo reikalu buv. nacių aukų organizacijos yra padariusios atitinkamus žygius Britų karinėje valdžioje.

3. Amerikiečių zonoje esančios vokiečių sritys įstatymu yra priėmusios palankų ir tremtiniams. Įstatyme pasakyta, kad atlyginimą galės gauti ir DP asmenys, kurie 1947 m. sausio mėn. 1 d. yra gyvenę amerikiečių zonoje. Išemigravusieji prieš 1947.1.1. iš įstatymo nėra išskiriami.

Pareikšiant pretenzijas yra reikalinga užpildyti net 20 nustatytų formuliarių, kurie gaunami paskirose sričių skriaudose atitaisymo įstaigose (Landesamt fuer Wiedergutmachung; BAVARIJOS — Dr. Filip Auerbach, München, Ars. Str.

7; WUERTEMBERG-BADEN — Dr. Kuester, Justizministerium, Stuttgart; HESSEN — Dr. Eckstein, Innereministerium, Wiesbaden).

Minėtose įstaigose gaunami ir reikalingi formuliariai, už kuriuos reikalinga sumokėti po 1.— DM.

Norime priminti, kad prie užpildytų formuliarių yra reikalingi įrodymai, kad asmuo tikrai dėl politinių ar religinių įsitikinimų buvo kalinamas. Tai atstoja: 1. Turimas iš KZ ar kalėjimo raštas, kas buvai kalintas. 2. Iš KZ rašytas (arba į ten gautas) laiškas. 3. Iš kalėjimo ar KZ paleidimo raštas. 4. Atitinkamos kartotekos ištrauka, gaunama Arolsen/b. Kassel iš IRO specialios įstaigos ir 5. trijų liudininkų po prisaika pas notarą sudarytas aktas.

Sritims priklauso asmenys ne pagal savo kalėtą, bet pagal 1947 m. sausio m. 1 d. gyventą vietą.

Visi pareiškimai turi būti paduoti iki 1950 metų kovo mėn. 31 dienos.

LARBPK Sąjunga ir toliau dės visas pastangas, kad nukentėjusieji lietuviai galėtų pastaruojų įstatymu pasinaudoti. Tuo reikalu reikia susitarti ir su Vokietijoje esančiais advokatais, kurie pagal atitinkamus įgaliojimus galėtų vesti bylas ir išreikalauti priđeramą atlyginimą. Advokatų adresai yra šie: Dr. K. F. Reuss, Muenchen, Wein Str. 8, Dr. Tadeusz Zgainski, München 13, Mosacherstr. 11. Pasirinktam advokatui pasiusiti laišką, kad prisiųstų įgaliojimų reikalingą formuliarą, kurį pasirašytų notaro akivaizdoje.

Suinteresuotiems atcityje informacijos bus teikiamos tik kreipiantis laiškais žemiau nurodytu adresu. Todėl visi LARBPK Sąjungos nariai, pastebėję šią informaciją spaudoje, praneškite apie tai savo draugams, arba jų adresus prisiųskite mano adresu:

Jonas Rimasauskas, 1847 E. 86th St., Cleveland 6, Ohio.

ISSAUGOSIME TAUTINĘ GYVYBĘ, JEI TURĖSIME PAJĖGIĄ SPAUDĄ

Periodinė spauda lietuvių tautiniame atgijime ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatyme daug lėmė. Ji A u š r o s spinduliais žadino lietuvių tautinę sąmonę, galingais V a r p o dūžiais kvietė prie vieningo tautinės kultūros darbo, ji buvo vienintelis ginklas, kuriuo rusų vergiama mūsų tauta gynė savo teises, skynė kelią kultūrinei ir politinei laisvei. Drąsiai galime teigti, kad visi žymesnieji mūsų tautinio atgijimo veikėjai buvo laikraštininkai, kurių visuomeninė bei kultūrinė veikla daugiausia reišėsi per spaudą.

Lietuvą ištikusi didžioji tragedija sunaikino nepriklausomybės metais gražiai suklestėjusią mūsų periodinę spaudą ir skaudžiai palietė pačius laikraštininkus. Procentiškai imant, per pirmąją bolševikų okupaciją (1940.VI.15.—1941.VI.27) labiausiai nukentėjo lietuviai laikraštininkai: daug jų kalinta ir išvežta į Sibirą. Nemažai aukų iš mūsų šeimos pareikalavo ir vokiečių okupacija.

Nuo bolševikinės vergijos ir raudonojo teroro pasitraukę į Vakarus, gyvendami tremtyje, kai tik buvo galima, kūrėme ir ugdėme lietuvišką spaudą, budriai stovindami didžiųjų mūsų tautos idealų sargyboje. Jausdami profesinio organizuotumo reikalą, 1946 m. pavasarį atkūrėme Lietuvių Žurnalistų Sąjungą, sutelkusią septynis sąjungos narius ir tremtyje pasireiškusias naujasias laikraštines pajėgas. Pirmajame mūsų tremties gyvenime laikotarpį, stovykliniame gyvenime, periodinė spauda sėkmingai atliko savo uždavinį. Ji buvo vienas didžiųjų veiksmų, siejančių lietuvių tremtinius į vieną lygį bendruomenę.

Šiuo metu daugumas mūsų sąjungos narių jau yra išemigravę į užjūrio kraštus, daugiausia į Jungtines Amerikos Valstybes. Emigracija, įgalinusi tremtinius pradėti savarakišką gyventi ir šviesesnėmis viltimis žvelgti į ateitį, mums laikraštinkams, be to, deda ir naują pareigų našta, kuri nelengva bus nešti. Užjūrio kraštuose mes savo kasdienę duoną pelnomės įvairiais darbais, tačiau tuo pasitenkinti negalime: didieji mūsų tautos siekimai — išlikti tautiškai gyviems ir atgauti laisvę, įpareigoja mus po savo kasdienių darbų dirbti ir lietuviškajai spaudai.

Emigracija, išsaugodama tremtinių fizinę gyvybę, betgi graso jų tautinei gyvybei. Išsaugoti ir stiprinti emigracijoje savo tautinę gyvybę yra svarbiausias lietuvių tremtinių uždavinys ir jis sėkmingai bus vykdomas, jei turėsime pajėgią spaudą.

Daugumas lietuvių tremtinių laikraštinkų įsikūrę Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kur gyvena apie milijonas lietuvių ar bent lietuviškos kilmės žmonių, kur lietuvių turi savo kultūrinę tradiciją, įvairias organizacijas bei kitokias kultūrinės institucijas, ir gausią periodinę spaudą, daug lėmusią ir tebelemiančią jų kultūriniam gyvenimui ir tautinės gyvybės išlaikymui.

Su Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių periodine spauda daugis mūsų palaikė glaudžius ryšius būdami dar DP stovyklose, o atvykusių į Jungtines Amerikos Valstybes tie ryšiai dar labiau turi būti glaudinami ir stiprinami.

Lietuvio laikraštinko pareigas gražiai yra nusakęs prieš 50 metų Vincas Kudirka „Tėvynės Varpuose“ šiais mums įsidėmėtinais ir vykdytiniais žodžiais: „Kiekvienas iš

mūsų turi žinoti, kur lietuvis verkią, o kur džiaugiasi, kur vargsta, o kur turtuos, kur apleistas ir nuskriaustas, o kur liuosas ir laimingas, idant mastytume, katrą brolių reikia gelbėti, o nuo katro reikia prašyti pagalbos, turime žinoti jausmus, mislis ir darbus visų lietuvių, idant aišku būtų, ant ko galima yra remtis, norint apginti savo tėvynę ir suteikti jai laimę.“

Daugiau galėsime nuveikti, jei būsime vieningi ir organizuoti. Daugumai Lietuvių Žurnalistų Sąjungos narių susibūrus Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Valdybos nutarimu, čia perkliamas ir Sąjungos centras.

L. Z. Sąjunga galės pradėti veikti, suregistravus JAV įsikūrusius savo narius. Todėl prašau kolegas žurnalistus pranešti savo adresus draug su pageidavimais dėl tolimesnės Sąjungos veiklos šiuo adresu: A. Merkeliš c/o Mrs. Pr. Lapė, Stony Brook, N. Y.

A. MERKELIS, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Pirmininkas.

Stony Brook, 1950.I.8.

NAKTIES TAMSOJ

Nurimk. Apsidairyk. Išiziūrėk. Įsiklausyk. Ar matai nakties tamsoj dangaus mėlynę? Ji lyg būtų rusvų šydų pridengta. Ar regi aukštybėse mirgančias žvaigždes? Jos lyg būtų dengiamoji spalvoj paslėptos. Ar matai tamsoj stiksančius namus? Vieni jų be langų, lyg dėžės sustatytos riegos. Kiti languoti, pro juos šviesa žėri: Ant tų namų aukštai kamina, jie lyg medžiai be šakų. Aukšti, laibi, stori, žemi kamina. Iš jų lėtai dūmai krinta lyg abejodami ar žemėn kristi, ar į aukštybes kilti. Lyg kokios dangui grūmojančios šmėklos veržiasi iš tų kaminių. Kartais išsiveržia raudoni liepsnos liežuviai. Jie susimeta, susisuka, išstyla, išblyksta lyg bejėgiai erdvėje maldaujančieji ir menkystėj dingsta.

Krinta žemėn suodžiai. Ne, žemės čia nematysi. Akmuo, cementas, granitas, suodžiai, suodžiai, suodžiai...

Įsiklausyk, tu išgirsi nakties balsą, ar aimaną, ar dejonę, ar klaukų šauksmą, ragaujančią šokių muziką...

Ar girdi lyg gyvatyno šnypseną, ar žmogaus gilų dūsavimą, ar užsėj iki tol negirdėtą? Tai skaudūs dūžiai aidėja, lyg tvodami kitą, nenugalimą. Kažkas cypia širdį veriančiu balsu. Tai maudžia lyg perkūno audrai artėjant. Lyg jūroj bangos šlama, ar malūno girtos ūžia. Tai daužos, trankos, poška...

Stambios pramonės garsų simfonija! Tai mašinų teatro scenos garsai.

Žmogus... Taip, tai jo kūrinys. Ir čia jis tame savo kūrinij toks bereikšmis, lyg būtų didžiųjų mašinų maziukė prilipusi dalelytė, raumenų būtinas priedas, lygiai kaip tepalas. Besisukančių ratų užėsė, besikilnojančių staklių klečėsy, veikiančių keltų bildėsy žmogaus balso negirdėti. Jis viską padarė, užsuko, paleido ir pats prilipo, pritapo prie tų ratų, jų ritmui savo judesiais prisitaikė.

Ar žinai, kad tai čia Chicago miesto pramonės dalis?

Ar supranti, kad tai vieta, kur susidaro žmonių nuotaikos tikra rodyklė?

Jei nebuvai — nueik, nueik nakties metu.

—Vistaspats

Įskatytė ir kitus paraginkite skaityti „NAUJIENAS“

LIETUVOS GIRIŲ MILŽINAI

K. SCESNULIČIUS

(Tęsinys)

MIŠKŲ LIAUDIES KOMISARIATAS PAVIRSTA MIŠKŲ VALDYBA

Rašo J. Kuprionis

BENDROS ŽINIOS

Nors trumpa, palyginti, tėra Lietuvos miškininkystės istorija, tačiau jau turi visą eilę įdomių ir reikšmingų momentų. Vienas iš jų, kurį čia paminėsiu, tai Miškų Liaudies Komisarariato pasikeitimas į Miškų Valdymą. Tiesa, tasai mūsų miškininkystės istorijos momentas tebėra šviežias. Jį visi tebenešiojame atmintyje. Antra, esamosios sąlygos neleidžia to momento aprašyti smulkiau. Tad paliesiu tik kai kuriuos prisiminimus — vaizdus, kuriuos anuo metu teko matyti.

Nepriklausomą Lietuvą pavertus į LTSR, Miškų Departamentas buvo paverstas į Miškų Liaudies Komisariatą. Paties to komisarariato aprašymas neįeina į šią temą. Viena čia tačiau noriu pabrėžti, kad, be kita ko, tas komisariatas padarė teigiamai vertingą žygį, kad jis iš Kauno atsikėlė į senąją Lietuvos sostinę Vilnių, ko kiti nepadarė, išskiriant Sveikatos Komisariatą.

Miškų Liaudies Komisariatas Vilniuje užėmė vidutinio didumo, dviejų aukštų, nacionalizuotus rūmus Gedimino gatvėje, prie pat tilto per Nerį ties Žvėrynu.

KOMISARIATAS VIRSTA GRIUVESIAIS

Kada naciškoji Vokietija 1940 metais birželio mėn. 22 d. ryšį užpuolė bolševikinę Rusiją, daugumas atsakingesniųjų pareigūnų iš Vilniaus išbėgo jau tą pačią ir rytojaus dieną. Ne užilgo virš Vilniaus pasirodė vokiečių bombonešiai. Pirmuoju jų taikiniu buvo Vilniaus tiltai, jų tarpe ir Žvėryno tiltas. Į patį tiltą visai tiksliai nebuvo pataikyta, bet jau tiesiai pataikė šalia, būtent į Miškų L. Komisarariato rūmus, kuriuos gerokai suardė.

Šiek tiek apimus, nuėjau prie komisarariato, kur radau keletą miškininkų, kurie tuo metu tarnavo komisariate. Rūmų durys ir langai buvo išnešti. Norėdami apsaugoti valstybės turtą, susitarėm prie tų rūmų eiti sargyba. Kol vokiečiai nesikišo, maždaug po savaitės, Vilniaus lietuviai suorganizavo komitetą paliktam valstybiniam turtui perimti. Man buvo atsiųstas įgaliojimas perimti Miškų Liaudies Komisariatą. Perimti nebuvo iš ko, teko tik eiti ir sutvarkyti paliktą apgriautą miškų centrinę įstaigą.

MIŠKŲ VALDYBOS SUDARYMAS

Prie rūmų kasdien ėmė rinktis vis daugiau buv. komisarariato tarnautojų. Pirmas darbas buvo apsišluoti ir apvalyti griuvėsius. Daugelis spintų su bylomis buvo besikubančių bolševikinių pareigūnų apverstos, kitos buvo išgriautos ir žemėmis nuo sprogimo apneštos.

Apvalius griuvėsius, kitas klausimas buvo tarnautojų sąstato sutvarkymas. Visi suėję į darbą, tarnautojai norėjo žinoti, kokia bus jų tolimesnė padėtis. Miškų Liaudies Komisariatas buvo suorganizuotas pagal rusų naudojamą sistemą ir buvo labai išplėstas, turėjo daugelį skyrių, skyrelių, kaip kad rūpų, planavimo ir pan. Naujoji Miškų valdyba liko sudaryta žymiai paprastesnė — iš miškų ūkio ir medžio sunaudojimo departamentų, su jomis reikalingais skyriais.

Buvusius komisarariato tarnautojus į Miškų Valdymą perkėlė, buvo laikomasi principo, kad mūsų, kaip lietuvių, iš viso tėra tik saujelė svetimųjų jūroje (bolševikinių rusų ir nacinių vokiečių). Dėl to kiekvienas lietuvis yra brangus, neatšizvelgiant, kokių jis būtų išitikinimų, jei tik jis laisvai ir sąmoningai nekenkė savam kraštui ir žmonėms. Tuo būdu beveik be išimties visi buv. komisarariato tarnautojai buvo sutalpinti į naują sąstatą. Vėliau, persikėlus į Kauną, Miškų Valdymos struktūra buvo kiek pakeista.

RYŠIAI SU VIETOS ĮSTAIGOMIS

Frontui perėjus, viskas buvo chaotiška. Nebuvo jokių ryšių su urėdijomis ir kitomis vietos įstaigomis. Nei paštas, nei telefonas, nei traukiniai civiliams gyventojams nebuvo prieinami. Buvo bandyta per radiją paskelbti bendruosius potvarkius, bet ir šis būdas nebuvo sėkmingas. Bet kadangi miškų urėdijose tebebuvo daugumoje dar nepriklausomos Lietuvos laikais dirbę miškininkai ir kiti tarnautojai, pripratę vertinti visuomeninį turtą ir sąžiningai eiti savo pareigas, tai jie ir šiame chaose nepasimetė. Visi, pagal vietos sąlygas, tinkamai atliko savo darbą, kol pamažu buvo užmegzti ryšiai ir pradėta veikti organizuotai.

KELIAS Į FORSTVERWALTUNGĄ

Taip pamažu, žingsnis po žingsnio, buvo einama prie normalios darbo. Tačiau greit vėl teko pajusti, kad nesame savarankiški, kad turime naujus "globėjus". Vilniaus vokiečių komendantūra pradėjo vis dažniau mane šaukti pas save ir reikalauti pasiaiškinimų, kodėl daroma taip, o ne kitaip. Kartą jiems po griežtesnio pasikalbėjimo pareiškiau, kad mano tiesioginės pareigos yra Vilniaus universitete, šios, kaip miškų ūkio reikalų valdytojo, pareigos man yra tik kaip garbės pareigos ir jas einu be atlyginimo. Jei jie nori tvarkyti saviškai, tai aš galiu ir pasitraukti. Komendantūros adjutantas tada pakelti tonu "įsakė", kad aš turįs tas pareigas ir toliau eiti bei taikintis prie jų reikalavimų. Iš pradžių, anuo metu, gyvenome tokiu ūpu, kad į tuos naujų okupantų svaicėjimus mažai tekreipėme dėmesio. Tačiau juo toliau, tuo labiau turėjome įsitikinti, kad mes toli gražu nesame laisvi, o tik vietoje raudonųjų "globėjų" sulaukėme rudųjų.

Pagaliau, apie rugsėjo vidurį, Miškų Valdymos įstaiga iš Vilniaus buvo perkelta į Kauną, prie žemės ūkio Tarėjo įstaigos, ir kur jau buvo įsikūrę vokiečių "Zivilverwaltung". Tuo metu pareigos pasibaigė. Mūsų miškų ūkis turėjo pergyventi tolimesnius, skaudžius momentus.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

VALKINYKO-DAUGŲ MIŠKUOSE 1918—1919 M.

Rašo Kazimieras Scesnulevičius Sen.

KAZIMIERAS SCESNULIČIUS

Šio straipsnio autorius buvo pirmuoju Alytaus girininku ir kartu pirmuoju Prienų Miškų Urėdijos pavaduotoju. Šiuo metu autorius yra 78 metai ir tuo pačiu jis yra seniausias miškininkas tremtyje.

GRĮŽIMAS LIETUVON

1918 metais birželio mėnesį aš su savo gausia šeima atvykau Lietuvon iš Rusijos, sulaukęs pirmojo grįžtančių tremtinių transporto iš Voronežo miesto. Atvykęs aš apsigyvenau garsiosios Rudnikų girios angoje — Dziakciurių kaime, Valkinyko valsčiuje. Atradau savo gimtąjį kaimą per karą sudegintą ir savo artimuosius gyvenant iš tvirtelių pastatytuose namuose.

Ūkiškai kaimas irgi blogai stovėjo. Dar prieš karą varginą smėlio žemė neišmaitindavo gyventojų ir reikėdavo prisipirkti duonos, o dabar buvo dar blogiau: vokiečiai, kurie dar laikė kraštą užėmę, visai buvo nukamavę apylinkę. Vilnių žmonės ne tik badavo, bet ir mirė iš bado.

Be vokiečių gyventojus skriaudė vadinamieji "plienėkai" — rusų armijos kareiviai, kurie buvo ar tai atlikę nuo pasitraukusios rusų armijos, ar pabėgę iš sunkios vokiečių nelaisvės. Jie glaudėsi pas pamiškio gyventojus ir naktimis aplankydavo gretimų kaimų gyventojus, prašydami duonos, arba jėgą ją pasiimdavo. Buvo ir tokių, kurie plėšė turtingesnius gyventojus. Prie pastarųjų buvo prisiplakusių neramių vietos gyventojų. Tad dieną reikėjo bijoti vokiečių, o naktį "plienėkų".

PIRMIEJI GYVENIMO RŪPĖSČIAI

Tokiomis tai sąlygomis teko kurtis savame kaime. Turėjau keletą mokyklinio amžiaus vaikų, kuriems reikėjo duoti mokslą. Bado šmėkla ėmė kaskart žiauriau žiūrėti į akis, nes santapos seko, o pajamų nebuvo. Rūpėjo ateitis, reikėjo ieškoti darbo, tarnybos, nes neįdomio turto kaip ir neturėjau. Kelias į darbą vedė Vilniui, kuriame teko dažnai lankytis.

Vilnius buvo per 62 kilometrų nutolęs nuo Dziakciurių. Ta kelią tekdavo pėsčiam atlikti, nes vokiečiai naudotis geležinkeliais, be specialių leidimų, neleidavo. Kelionės buvo sunkios, pilnos nepatogumų. Vilniuje aš lankydavau įvairius asmenis ir įstaigas, prašydamas darbo. Atsakymas buvo vienas ir tas pats: ateikite už dviejų savaitių, gal per tą laiką kas paaiškės. Bet padėtis neišsėdėjo, derybos vokiečių su Taryba buvo sunkios ir teteikė maža vilties.

(Bus daugiau)

Mūsų knygos likimas

Bevartydamas J. Jasulevičiaus leista, Dr. P. Grigaičio redaguotą savaitraštį "Pirmyn", netikėtai užtikau tokią įdomią ir reikšmingą žinutę. "Pirmyn" 1913 m. birželio 2 d. rašo, kad New Yorke prie Public Library įsikūrė lietuvių spaudos skyrius ir jis prašo visas knygas, laikraščius ir kitus leidinius siuntinėti tokiu adresu: New York Public Library, Lithuanian Section, 5th Ave. and 42nd St. Sekančiame "Pirmyn" numery, tai yra birželio 16 d. rašo, kad kitų miestų knygynai lietuvių knygų perka už grynus pinigus, girdi, štai Pittsburgho miesto knygynas net už visą tūkstantį dolerių lietuviškų knygų nusipirko...

Kaip gražu! Matyti, kad tuomet lietuviai noriai lankė viešus knygynus ir reikalavo lietuviškų knygų. O dabar? Dabar lietuviška knyga čia neturi pasisekimo ir galėtų kurti su poetu V. Mykoliaičiu Putinu kartoti:

...Ir vėl aptemo mūsų dangus
O pėtos užsėjęs bangus!
Sukėlė nebylius laukus.
Tamsi audringoji naktis
Gaisrų nušvilto ugnimis.
Ir dūmai vertės dausomis.
Vagojo debesis žaibai —
Aplink glūdėjo vien juodi
Aukštai kapai, kapai, kapai...

Rodas, dar ne taip seniai būta, tik 1913 metais. Dar tais metais miestų vieši knygynai pirkto lietuviškas knygas, o dabar?

—Teisėjas Daniel O'Mara pasyrė kunigui George P. Hetenyi 50 metų kalėjimo už jaunos žmonos nušėvimą.

BŪK FORMALUS
"CUT-AWAYS"
"FULL DRESS"
"TUXEDOS"

Ir visi dalykai gaunami, kada jums reikalingi marškiniai, kalaraiščiai, cerverykai, studs, ir taip toliau.

NATIONAL TUXEDO
1084 MILWAUKEE AVE.
Chicago, Ill.
Humboldt 9-2040.

A. L. BERNSTEIN & COMPANY

Clearance!

WINTER COATS

Berniukams ir Mergaitėms
VILNONIŲ PALTŲ SETAI
Paltas, skrybelę ir antblauzdžiai.
Mieros 1-4, 3-6. Vertybės iki \$17.95.

Visi Kautai
Nupiginti!

Mieros 1-4
3-6x
7-10
10-14
ir
Sub-Teens

Mergaičių Paltų Setai,
100% Vilnų Apranga,
vilnų pamušalas
Mieros 3-6xx
Vertės iki
\$22.95
14.96 set.

SNOW SUITS

Berniukam
ir
Mergaitėm
Snow Suits

Žeketai, kelnės, gaubtuvai arba šalmas.
Nupiginta iki
\$9.71 setui

25% off!

A. L. BERNSTEIN & Co

6130 S. Halsted St.
(at 61st Place)

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-6553

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Serejomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1-3
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RRepublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060.
Priima kasdien nuo 9-11 val. ryto,
o antradieniais ir ketvirtadieniais
taip pat nuo 7-9 val. vakare.
Rezidencija: 10638 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187.

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas:
Beverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro
seštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: Pullman 5-8277

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEeley 3-7330
Namy tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8
ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Tel. FROspect 6-1930
el neatsiliepęs, visuotinis telefonas
Saukit Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
1645 So. Ashland Ave
arū 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakar.
Serejoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(netoli Sacramento Ave.)
2951 WEST 63rd STREET
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
akaro, trečiadieniais ir sekmadi-
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namy Tel. Hilltop 5-2557

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo Californis
Tel. YArds 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
1757 So. Western Ave
CHICAGO, ILL.
Telefonas:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadi.,
Penktadi., 1:30-4; 7-9 vakarai.
Trečiadien., šeštadien., uždaryta.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviai Gydytojai)
2500 WEST 63rd STREET
Asie val.: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. šeštadien., nuo 2-4 p. p.
Trečiadien. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROspect 6-3839
Resid. Tel.: VIRginia 7-242

Ofiso tel.: YArds 7-1166.
Rezid. tel.: DANube 6-1126.
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 vak.
kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir
šeštadieniais; ketvirtadien. ir penktadien.
tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12, 2-5, 6:30-8
Trečiadienį uždaryta.
antradienį ir šeštadienį vak. uždaryta.

Dr. J. W. Kadzewick
LIETUVIS /
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10549 SO. BELL AVENUE
Pacientai priimami tiksliai pagal
susitarimą.
Telefonas: Hilltop 5-2626.

"NAUJIENAS" skaito visų srovų
žmonės: darbininkai, biznieri, pro-
fesionalai, dvasininkai, mokslininkai
ir valstybininkai.

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 6-1800

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai Gydytojai)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30
vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.
Emerg. Tel. KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LAfayette 3-3210
val. pirm., antradien., ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
8234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
val.: pirm., antradien., ir ketv. 3-5 v. v.
rečiadien. penkt. ir šeštadien. 2-4 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas-
dien, išskiriant trečiadienį, 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEMlock 4-5532

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUCIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
1740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YArds 7-0554
Jei neatšilpia šaukite—
Res. Tel.: Midway 3-2896
OFISO VALANDOS:
nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadien. nuo 10 val. iki 12 dienos

INCOME TAKSUS PILDŲ
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS
AUDITORIUS
2401 West 63rd St.
Phone WALEROOK 5-7711

Budrikas turi T. V.
Televizijos setus
Pristato už žemas kainas.
RCA VICTOR
RAYTHEON
DUMONT
PHILCO
ZENITH
ADMIRAL
WESTINGHOUSE
GENERAL ELECTRIC
TRAVELER
SINTAI PASIRINKIMUI
LENGVOS ISMOKEJIMAI
Maži radijai po \$14.95 ir aukš-
čiau. Didelės nuolaidos duodama
dabar prieš inventorius išparda-
vimą rakandams, refrigeratoriams
skalbiomoms mašinoms, pečiams.
Atdara pirmadieniais ir ketvirta-
dieniais iki vėlumos.

JOS. F. BUDRIK
INC.
3241 S. Halsted Street
WCFL, 1000 kil., AM ir FM.
Atsukite savo radiją sekmadienį
3:30 popiet. Išgarsite gražią pro-
gramą lietuviškų dainų ir muzi-
kos. Leidžiama Budriko.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-4 METAI
IS STOTIES
W.G.E.S.
1399 C.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakarųškos
kas pirmadienį (14-4 metai)
nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Bile reikalu skambinkite:
RRepublic 7-4807.

SKAITYKITE IR RAŠYKITE
RAGINKITE
SKAITYTI
"NAUJIENAS"

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Socialdemokratų 4 kuopos susirinkimas

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 4 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 22 d. 9:30 val. rytą, Lietuvių Auditorijoje, mažojoje svetainėje, 3133 So. Halsted gatvės.

Pereitame susirinkime nutarta 4 kuopos susirinkimams šaukti sekmadienio rytmečiais, duodant progą dirbantiems vakarais ar naktimis dalyvauti susirinkime. Kadangi numatyta turėti didesni susirinkimai, nutarta gauti didesnę svetainę. Susirinkimams įvykstant sekmadieniais, reikia tikėtis, kad daugiau narių dalyvaus susirinkimuose, nes sekmadieniais visiems ar su mažą išimčia laisvas.

Kuopos susirinkimuose ne kartą buvo pagedauta, be kuopos bei organizacijos einamųjų reikalų svarstymo, ruošti pasikaitas, referatus ir t. t. Šis pagedavimas bus įvykdytas, pradėsiame su šiuo susirinkimu.

Su šiuo susirinkimu pradėsime naujus metus. Būtų pagedautina, kad visi jau esą ir nori būti socialdemokratų organizacijos nariais atvyktų į šį susirinkimą. Beje, yra žinoma, kad Čikagoje gyvena nemažas būrys buvusių tremtinių, priklaususių socialdemokratų ar jaunųjų socialdemokratų organizacijoms. Betgi dar nevisti įstojo į socialdemokratų 4 kuopą. Draugai, socialdemokratų idėjos tos pačios, ar jos būtų Europoj, Jungtinės Amerikos Valstybėse, todėl rašas šiuos žodžius primena jums, kad jūs pagedaujami Socialdemokratų organizacijose.

Susirinkimas prasidės 9:30 val. priešpie. Prašom nesivėlinti. J. K.

Sabotažniko korespondencija

"Vilnius" Nr. 11 žodis žodinis štai kas parašyta:

—Marquette Parką užplūdo dipukai. Pasikalbėjau vienoj biznio užiegoj su moterim, kuri sakė, kad mūsų kolonijoj jau yra apie 800 dipukų ir aš pats užėjau į vienus namus, kur radau septynius dipukus, dvi vedusias poras ir du vaikus. Tai bus šeši. Jie gyvena sklepe (beismen-te) ant cementinių grindų. Šaltame beismen-te gyvena šeši dipukai ir yra atleisti iš darbo. O vienas gyvena ant antro aukšto ir moka brangią rentą. Tas dipukas dirba lietuvių krautuvėj. Tai bus išviso septyni dipukai.

O pas kokius žmones jie gyvena? Klausia tas korespondentas ir atsako: — Ogi pas vilniečius...

Tik nepamynk skaitytojai, kad čia juokai rašomi. Žodis žodinis kas ten buvo parašyta, o toliau dar gražiau:

—Paklausiau to žmogaus, kurie turi ant burdo septynis dipukus, ar jo dipukai dalyvavo riaušių sukilime gruodžio 16 d. progresyvių mitinge. Tas žmogus atsakė, kad jo dipukai nedalyvavo užpuolime ir "Vilnius" lango daužyme, tik tam tikra grupė buvo sukurstyta iš naujieninių dipukų mušikos, valkatos...

"Vilnius" redakcija čia nuo savęs pridėda: pasirodo, kad yra ir dorų dipukų...

Tai tikrai "V" štabe yra įsibrovusių tikrų sabotažnikų, kurie tokias korespondencijas moka nuvesti ir taip paniekinančiai rašyti apie tuos vilnie-

čius, kurie "ant burdo septynis dipukus turi", ant cemento juos laiko ir už nuomą brangiai ima... O gal ta nuoma, imama tik iš to, kuris ant aukšto gyvena, o kiti šaltame beismen-te nemokamai laikomi?..

Čikagos siuvėjai

Pentkadienį, sausio 13 d., Amalgamitų Centre, 333 S. Ashland ir Van-Buren, lietuviai siuvėjai, kurie priklauso Amalgamitų unijos 269 lietuvių skyriui, turėjo savo metinį susirinkimą. Šiame susirinkime buvo įvesdinta 1950 metų lo-kalo valdyba ir kiti lokalo pareigūnai. Tuo tikslu į susirinkimą buvo atsilankę Čikagos siuvėjų unijos menedžierius Ruben Black, kuris plačiai paaiškino atliktus darbus ir siuvėjų ateities reikalus. Ir skyriaus pirmininkas V. Pačkauskas tarė keletą žodžių organizacijos reikalų anglų ir lietuvių kalba.

Toliau ejo pranešimai ir kiti skyriaus dalykai. Apskritai pas Čikagos siuvėjus nieko naujo. Šiuo laiku kai kuriose siuvyklose darbai buvo apsisotę, bet dabar vėl pradeda reikalai gerėti.

Nutarta paaukoti Čikagos Lietuvių Tarybai \$10.00, kuri rengia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą vasario 19 d.

Skyriaus parengimas įvyks vasario 18 d. Amalgamitų Centre, tad patartina visiems skyriaus nariams skaitlingai atsilankyti į savo unijos sueigą. Unija vienintelis darbininkų ginklas savo būvio pagerinimui.

Kadangi dabar jau veikia senatvės fondas, tai sakoma, kad jau gerokas skaičius siuvėjų apledo siuvyklas ir išėjo į pensiją.

Dar smagu prisiminti, kad į šį susirinkimą buvo atsilankę per dešimt ir naujųjų imigrantų.

Po susirinkimo buvo ir užkandžių, tai smagu buvo visiems draugiškai pasikalbėti, o programą atliko Kairio choras, pri-tariant daugeliui ir naujai atvykusių, o ypač moterims, kurių gražių buvo atsilankiusių.

Lietuvių siuvėjų 269. skyriaus susirinkimai esti kas ant-ras kiekvieno mėnesio penkta-dienis. Ateinantis susirinkimas įvyks vasario 10 d. toj pačioj unijos svetainėje. X. Š.

Dar reikia mokytojų

Lietuvių šeštadienio mokyklos pradėjo veikti beveik viso-se didesnė Čikagos lietuvių kolonijose. Kai kuriose mokyklose dėl didelio mokinių skaičiaus ir norimom įsteigti mokyklom reikia dar naujų mokytojų. Todėl Lietuvių Tremtinių Dr-jos Mokytojų Sekcijos vadovybė prašo visus pradžios mokyklų ir vidurinių bei aukštesniųjų mokyklų liuanistinių dalykų (liet. kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos) mokytojus, gyvenančius Čikagoje ir galinčius dirbti šeštadieniais, skubiai pranešti savo sutikimą ir adresą Mokytojų Sekcijos valdybos pirmininkui Stasiui Rudžiui, 2319 W. 47th Pl., Chicago 9, Ill.

—Senato komitetas, praeitais metais tyrinėjęs gen. Vaughan ir John Maragon santykius su valstybės pareigūnais, smarkiai apibarė gen. Vaughan. Nutarimą pasirašė demokratų ir republikonų partijos atstovai.

—Peipingo valdžia paskelbė, kad ji peržiūrės visas sutartis su užsieniečiais. Ji nepripažįsta ir 1944 ir 1946 metais padarytų susitarimų. Atrodo, kad komunistai nepripažins ir su Sovietų Sąjunga sudarytos sutarties.

"Lietuvos Ūkininkas" tvirtėja

Pereitą sekmadienį, sausio 15 d., Tremtinių Namuose, 2244 W. 23rd Pl., įvyko Draugijos "Lietuvos Ūkininko" metinis susirinkimas.

P. Vytas Galvydis padarė draugijos finansų metinį pranešimą ir pareiškė visiems, kad finansškai draugija stovi džiuginančioje aukštumoje — pralenkia senasias organizacijas.

Svarbus draugijos narys

Be kitų svarstymų ir raportų, Draugija "Lietuvos Ūkininkas" susilaukė jaunos, energingos bei talentingos panelės Stephanie Kazanauskaitės, kuri yra plačiai žinomos finansų bendrovės Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago sekretorius.

P-lės Kazanauskaitės tėvelis, a. a. Ben Kazanauskas, buvęs visų lietuvių žinomas ir tos pačios finansų bendrovės sekretorius, kurio vietą dabar užima jo dukrelė, Stephanie.

1946 metais D-ja "Lietuvos Ūkininkas" buvo apimta liūdėsio, kad neteko žymaus valdybos nario, ir tai buvo a. a. Ben Kazanauskas. Velionis buvo vienas iš žymesniųjų dr-jos narių. Atvykęs į Ameriką, mylėdamas Lietuvos kraštą ir jos kalbą, tuojau dėjo pastangas, kartu su draugais, suorganizuoti vieną lietuvišką draugiją, kad tik galėtų palaikyti lietuviškumą Amerikos krašte. Taip jie ir padarė — suorganizavo Draugiją "Lietuvos Ūkininkas".

Velionis visuomet dalyvavo vien tik tame lietuvių judėjime, kur matė garbę ir naudą Lietuvai, taip pat pats ėmėsi iniciatyvos visuomenės darbe, ypač draugijos labui. Beveik visame draugijos gyvime jis užėmė valdybos nario vietą. Nebuvo to laiko, kad velionis nebūtų domėjęsis draugijos knygų vedimu.

Tad dr-jos nariai džiaugiasi tuo, kad jo darbšti dukrelė, Stephanie Kazanauskaitė, stojo į dr-jos narių eiles, ir savo tėvelio paliktą išvystytą organizaciją ir jos veiklą.

Dr-ja rengia vakarą vasario 18 d.

Draugijos metinis vakaras įvyks vasario 18 d. Tremtinių Namuose (buvusioj West Side Hall), 2244 W. 23rd pl. Bus graži programa ir šokiai. Prašoma visų narių bei draugijų rezervuoti tą dieną ir visi kartu smagiai vakarą praleisti. L.

ORGANIZACIJŲ AUOKS REMIA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DARBUS

Aukos draugijų, kurios remia Lietuvos nepriklausomybės darbą, jau pradeda plaukti į Čikagos Lietuvių Tarybos skyrių. Pirmiausia auką prisuntė Lietuviška Teatrališka Dr-stė Rūta No. 1 per pirmininkę Mary Andrusian ir sekretorių Frank Opulskas.

Tikimės, kad šiais metais visos draugijos vėl prisidės gausingai ne tik pinigais, bet ir darbu. Tik organizuotomis draugijų ir jų veikėjų pastangomis galės Lietuva tapti vėl nepriklausoma. E. M.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

KRAKIŠKIŲ Draugiško Klubo metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, 1950 m. sausio 22 d., 2 val. popiet, adresu 4256 S. Maplewood Ave., Knotty Inn svetainėje. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes bus valdybos rinkimas.

—A. Kvedaras, rašt.

LIETUVIAI tremtiniai gydytojai šaukia visų tremtinių gydytojų susirinkimą aptarti svarbiems profesiniams reikalams sausio 21 diena, šeštadienį 7 val. vakare, Lietuvių Tremtinių namuose, 2244 W. 23rd Place.

—Iniciatoriai.

JAUNŲ Lietuvių Amerikoje Tautiško Klubo ektra susirinkimas bus sekmadienį, sausio 22 d., Čikagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 1 val. popiet. Visi nariai kviečiami atsilankyti.

—S. Kunevičia, rašt.

LIETUVIŲ Žagarės Klubo metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 22 d., 1 val. popiet, Vengeliausko svet., 4500 So. Talman Ave. Malonėkite kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Knygų patikrinimo komisija raportuos apie finansų stovį.

—J. Keturakis, rašt.

CICERO Balso 14 skyrius š. m. sausio 22 d., 7 val. vakare, rengia Sv. Antano parapijos salėje, Cicero, 1500 So. 49th Court, vakarą. Programoje: "Plešomos širdys", Gasparo Velickos dramatiškas vaidėlis iš Lietuvos gyvenimo ir šiuo metu aktualiu. Dalyvauja Lietuvių Teatro artistai. Po programos šokiai. Salė atidarama 6 val. vakare. Vakaro metu jokios rinkliavos nebūs. Įėjimas \$1.00.

CHICAGO, Town of Lake kolonijoje gyvenantieji lietuviai tėvai, kurių vaikai lanko ar nori lankyti lietuvių šeštadienio mokyklą, prašome susirinkti š. m. sausio 22 d., sekmadienį, 11 val. sv. Kryžiaus parapijos žemutinėje salėje, tos mokyklos reikalams aptarti.

—Mokyt. Sekcijos Vadovybė.

š. m. sausio mėn. 22 d. (sekmadienį) 16 val. (4 v. p.p.) Sv. Panelės Gimimo parapijos mažojoje svetainėje (6812 So. Washtenaw Ave., Marquette Parke) įvyks bendra S. S. D-vės ir Korpi "Vytis" sueiga, kurioje fil. vyr. skt. K. Pačiauskas, P.L.S.S. Pirmijos Pirminkas, skaitys paskaitą tema "Principinis skautų pasiekimai". Po sueigos šeimyniškas pasilinksminimas. Nariai, abiturientai ir prijaučiantieji kviečiami gausiai dalyvauti.

—Rengėjai.

—"Brinks" bendrovė paskyrė 100.000 dolerių premiją už sugavimą pusantro milijono dolerių išvogusių vagilių. Bostone 9 vyrai įsiveržė į bendrovės centrą, prisidėjo du maišus pinigų ir pabėgo. Policijai jau pavyko surasti vagilių paliktą vie-ną automobilį, bet dar niekas nesusimtas.

GELININKAS PETRO FLORIST
Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuviams, papuošimams.
ROY R. PETRO
5519 So. Harlem Ave.
Tel. REliance 5-0763
Residence: Portsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7308.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 So. Wentworth Ave.
Tel. STEwart 3-2454 ir HUDson 3-2224.

a. + a.

ONA WARSHAUSKIENĖ
GYVENO 3833 WEST END AVE.

Mirė sausio 18 d., 1:05 val. popiet, 1950 m., sulaukusi senatvės. Gimusi Joniškės miestelyje.

Paliko nuliūdę 3 dukterys: Stasė Narvid, žentas Mykolas; Rožė Drigott, Elena Lowery, žentas Andrew; 3 sūnūs: Bronius, marti Emma; Pranciškus, marti Lillian; Leonas, marti Annis; 9 anūkai: Albert, Aldona, Robert, Kenneth, James, David, Stephan, Alan, Kathleen; 2 proanūkai: Michael ir Christopher, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė SLA 134 kuopai ir Sv. P. M. Aušros Vartų Dr-jai.

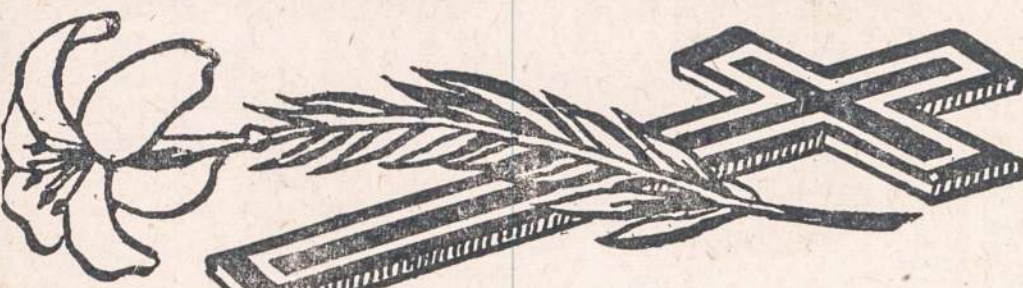
Kūnas pašarvotas A. M. Petkaus kopl., 6812 S. Western Ave.

Laidotuvės įvyks šeštad., sausio 21 d., 9:30 val. ryte. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Onos Warshauskienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Dukterys, Sūnūs, Žentai, Marčios, Anūkai, Proanūkai ir Giminės.

Laidotuvių direktorius A. Petkus. Tel. GROvehill 6-0142.

JONAS LAUCIUS

GYVENO 6808 SO. ARTESIAN AVE.

Telefonas HEEmlock 4-9254.

Mirė sausio 19 d., 1:30 val. ryto, 1950 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, Svedasų parapijoje, Analių kaime.

Amerikoje išgyveno 38 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Gikaitė; brolis Pranciškus ir šeima; švogerkas Veronika Maskoliūnas ir jos vyrras Simonas ir šeima; švogeri Feliks, Toronto, Ont., Canada; brolio sūnus Albinas ir šeima; brolio duklė Valerija Vasiliauskienė ir šeima; ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje liko broliai ir kitos giminės.

Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus kopl., 6812 S. Western Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, sausio 23 dieną, 8:30 val. ryte. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Lauciaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Brolis, švogerkas, Brolio Sūnus, Brolio Duklė ir Giminės.

Laidotuvių direktorius A. Petkus. Tel. GROvehill 6-0142.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROvehill 6-0142

1410 South 5th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

3319 Lituanica Ave.

PROspect 6-0099

YARDS 7-1138-1139

Tiesiogiai gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčių artėjanį Jėgų namą

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAfayette 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicago

Lietuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Phone LAfayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET

Phone YARDS 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST.

710 WEST 18th ST

Telephone YARDS 7-1911

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS

Tel. VIRginia 7-6672 and 6673

2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Phone PULLman 5-9661

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO.

(Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ

Paminklų pristatome į visas kapines arti, ar toli.

Telefonas: BEverly 8-3632

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Muzikas Aleksandras Kučiūnas

Trumpai pagyvenęs saulėje Kalifornijoje, p. Aleksandras Kučiūnas šiomis dienomis atvyko į Čikagoną, norėdamas čia apsigyventi. Pirmas šio žymaus muziko pasirodymas Čikagos lietuvių publikai bus sekmadienį, sausio 22 d., 8 val. vak., 11th St. Theatre, Immigrants' Protective League koncerte. Jis akompanuos solistei p. Izabelei Motekaitienei.

P. Kučiūnas yra gimęs ir užaugęs Lietuvoje, o mokslus ėjo Kaune ir Vienoje, Austrijoje. Anksti pasireiškęs pianistu - akompaniatoriumi, vėliau jis pasižymėjo dirigentu Vilniaus, Karaliaučiaus ir Dresdeno teatruose. Tremties metais Vokietijoje p. Kučiūnas nusipelnė būdamas lietuvių tremtinių operos ir baleto dirigentu, o kaip akompaniatorius su koncertais apvažinėjo visą vakarų Vokietiją, susilaukęs labai palankių atsiliepimų lietuvių ir vokiečių spaudoje.

Be tiesioginio savo muzikos darbo, A. Kučiūnas yra žinomas ir rašytojas muzikos klausimais. Lietuvoje buvo išleista jo knyga apie kompozitorius Wagnerį; be to, jis buvo muzikos aiškintojas Lietuvos radijone ir spaudoje rašinėjo muzikos klausimais.

Sveikiname p. Kučiūną, atvykusių Čikagoną. Jis žymiai praturtins čikagiečių lietuvių muzikinę kultūrinę veiklą. JD

Geradariams pagerbti diena

18. kolonijoje — Dievo Apvaizdos parapijoje — sėkmingai iki šiol jau įsikūrę arti 60 naujai atvykusių tremtinių lietuvių šeimų.

Sausio mėn. 22 d. naujieji ateiviai rengiasi gražiai pagerbti šioje ir kitose kolonijose gyvenančius savo geradarius — Amerikos lietuvių. Geradarių pagerbimas pradedamas sausio mėn. 22 d. 10 val. Dievo Apv. bažnyčioje pamaldomis už geradarius. Pamaldų metų bus giedamos lietuviškos giesmės vietoje sudaryto choro.

4 val. po pietų parapijos salėje (717 W. 18th Street, salė po bažnyčia) oficialioji dalis — geradarių pagerbimo aktas, o po to meninė dalis.

Programoje: mišrus choras, vedamas A. Murelio, atitinin-

BUICK DYLERIS

Dyleris teikia geriausią pasirinkimą automobilių žemiausiomis kainomis mieste.

DU GERIAUSI PIRKINIAI

46 Dodge cust. 4-dr. \$334 įmok.

39 Buick Special — \$135 įmok

Lincoln Park Buick

750 DIVERSEY PARKWAY

BI 8-9000 — BI 8-9008

Atidara vakarais ir sekmadienį.

FRAERMAN'S

BARGENŲ DIENOS

PARDAVIMAS

Ketvirtadienį ir Penktadienį

100% VIRGIN WOOL

WORSTEDS

Reguliaros

\$6.95 įardui

vertybės

1/2 įardui šmotai

98c

Ideali medžiaga Berniukų Kel-

nams arba mergaičių sijonams.

Daugelis spalvų ir Raštų pasi-

rinkti. Kita Tipiška Fraerman

vertybė!

HENRY S. Fraerman

215 W. JACKSON at Wells

(in the Heart of Chicago's Great

Wholesale District)

kų tautinių šokių šokėjų grupę, vadovaujamą p. Brazdžio-nienės, Kęstučio Viliūno orkestrą grupę atliks lietuvių liaudies melodijas, mažųjų pasirodymai, "Linksmoji ketveriukė" ir kitkas.

Visą programą atlieka naujieji ateiviai. Į šį pagerbimą maloniai kviečiami visi Amerikos lietuviai, o taip pat ir naujai atvykusieji. Kvietimai gausiami prie įėjimo. Už įėjimą nemokama.

Pagerbimui Rengti Komitetas

CICERO

BALFO 14 skyriaus atsi-saukimas

Balfo 14 skyrius išleido šio turinio atsišaukimą:

Nemalonu kartoti senas bėdas, bet kitos išeities nėra. Su pirmu šių metų pusmečiu tarp-tautinė draugija IRO paliauja šelpusi tremtinius. Jau yra nu-matoma, kad apie 6000 mūsų tautos žmonių liks be jokios globos, nes jie niekur negali emigruoti: tai susenę, paligė-liai ir našlaičiai. Jų niekas nenori, tik vieno kruvinojo Stalino agentai jiems sako: "Važiukite, mes priimsime". O jie visi kaip vienas tos paslaugos kra-tosi, nes jie turi patyrimą, ko-kia raudonųjų globa, sako: "Geriau čia mirstime". Ir tikrai jie mirs. O mirti nenori nei ma-žiausias vabalėlis! Tai kas be-sakytį apie žmogų, žemės val-dovą?

Kaip paprastai, BALFas kreipiasi į savo tautiečius paramos. Tebūnie paskutiniai šie metai su duoklėmis \$1.00 pavieniams, \$5.00 draugijoms. Nėra abejo-nės, jūs suprasite vargšų padė-tį, atnaujinsite metinę duoklę ir paskirsite atstovus. Skyriaus susirinkimui kas antrą kiekvie-ną mėnesio ketvirtadienį 7:30 v. vak. parapijos svetainėje.

Liekame dėkingi už praeitą bendradarbiavimą.

Skyriaus Valdyba

Vakaras

Balfo skyriaus parengimas sausio 22 dieną parapijos sve-tainėje. Šauni programa, vado-vaujant p. Veličkai. D.

BLOSSOM TIME

"Blossom Time", nuosirdžiaus-ia meilės pasaka, paruošta mu-zikai ir vaizduojanti didžiojo kompozitoriaus Franz Šuberto gyvenimą, dabar vaidinama jau antrą savaitę Great Northern Theatre, 26 West Jackson Blvd. Vaidinimas numatytas ribotą laiką — viso tik tris savaites.

Operetės pasirodymas čia at-žymi 28-tą metinį pakartojimą Čikagoje; tai rekordas, kurio nepaženkia joks kitas muzika-lis perstatymas. Šis Sigmundo Rombergo Šuberto melodijų au-dinys yra sumani, žmogų suža-vinti, neužmirština muzika.

Be to, kad pati veikalo muzika yra populiari, dar dabartinė kompanija, statanti operetę sce-noje, teikia jai daugelį puikių aktorijų iš dainininkų vadovu-jamose rolėse, taipgi mažesnę ir choruose. Betty Oakes Mitzi rolėje yra ne tik graži, bet ir atlieka savo užduotį gausia veikla ir balso gabumu. Webb Tilton kaip Šubertas ir Franklyn Syme kaip Baronas Schober šiose rolėse čikagiečiams yra nauji aktoriai. Tačiau jų šaunus vaidinimas daug prisideda prie to, kad publika niu-niuoja artimą jai muziką.

PRANEŠIMAI

BALF 6-tas Skyrius priima dra-bužius, maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mo-zart Street. Kas negalite atnešti, — pasaukite Lafayette 3-3617, o Mr. Kass paims jūsų auką.

— J. K. Encheris, pirm.

TREMTINIŲ NAMŲ ATIDARYMAS

Tremtinių Namų savininkai, 2244 W. 23 Pl., rengia šaunų savo vietos atidarymą šio penktadienio, šeštadienio ir sekma-dienio vakarus ir kviečia visuomenę atsilankyti.

Naujiųjų redakcijos narys ponas Augustas ir Draugo po-nas Sakalas prisimena, kada buvusiojo Meldžio salėje su-kosi Čikagos lietuvių visuome-nės veikimo sukūrys. Dabar Tremtinių Namų savininkai nori jį supažindinti su naujai pertaisyta įstaiga. Teko nugirsi-ti, kad į atidarymą žada atsil-ankyti ne tik Čikagos lietuviai, bet ir iš toliau pamatyti seniau-sios lietuvių užiegos Čikagoje.

Per tris atidarymo vakarus, sausio 20-21-22 d. d., svečiai bus pavaišinti užkandžiais, o šeštadienio, sekmadien. vakarus savininkai parūpins muzikan-tus šokiams, bet merginas jų patys turite atsivesti. Vienoj salėje bus šokiai, kitoj šeimininai stalai, prie kurių bus ga-lima linksmai praleisti laiką su savo draugais ir pažįstamais. Jokio įėjimo mokesčio nebus per tris atidarymo vakarus.

John Jakubs.

Lilienthal nori tartis su rusais

WASHINGTON, D. C., saus. 17 d. — Tvirtinama, gad David Lilienthal, dabartinis atomo energijos reikalų tvarkytojas, nori dar kartą tartis su rusais dėl tarptautinės atomo energijos kontrolės.

Lilienthal negali klausimo kelti viešai, jam kliudo pasiza-dėjimai, bet jis netylės, kai pa-sitrauks iš atomo komisijos.

Jei Sovietų Sąjunga nesutiks įvesti tikros atomo energijos kontrolės, prezidentas Truma-nys rengiasi prašyti didelių su-mų hidrogeno bombai gaminti.

CHRYSLER - PLYMOUTH

TIESIOGAS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth auto-mobilius nuipintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.

4030 ARCHER AVENUE

Telefonas: VIRginia 7-1515

PLANINGAS TAUPYMAS

NEŠA GERĄ PELNĄ

TAUPLYK NORS MAŽAI,

BET REGULIARIAI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL.

JOHN J. KAZANCAUSKAS, President

Phone: VIRGINIA 7-7747

Peron nutraukė su-tartį su Franko

MADRIDAS, Ispanija, saus. 18 d. — Argentinos prezidentas Peron nutraukė prieš porą me-tų pasirašytą prekybos sutartį su diktatoriaus Franko valdo-ma Ispanija.

Argentina nenori turėti jokių prekybinių santykių, kol Fran-ko nesumokės už gautas prekes. Franko tikėjosi gauti javų iš Argentinos, bet Peron atsisakė juos duoti.

Gerai informuoti asmenys tvirtina, kad Franko skolingas Argentinos pirkliams 424 mili-jonus dolerių. Jei jis norėtų pirkinėti Argentinoje, už viską turėtų mokėti grynais pinigais.

"NAUJIENOS" — NEISSEMIAMAS ŽINYNAS IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

DR. SELMA E. SODEIKA

OPTOMETRISTĖ

5842 South Kedzie Avenue

Telefonas: PROspect 6-2635

PRIĖMIMO VALANDOS:

Antradienį, Penktadienį, Šeštadienį — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. Pirmadienį ir Ketvirtadienį — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak.

JANUARY CLEARING SALE

Milžiniškas mūsų prekių išpardavimas.

Visos mūsų prekės numazintos nuo 25% — 50%. Sutaupykite pinigų viename mūsų didžiausiam pardavimui!

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

JOSEPH PIKEL, Savininkas
AUKŠTOS KOKYBĖS PREKĖS
3401 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.

MECCA RESTAURANT

1806 S. Michigan, Victory 2-9339
ARABISKI VALGIAI
Norint nepaprastai vaišių atieiti ir paragauti mūsų Arabiškų valgių jų Gintinė Atmosferai.
SHEESH-KABEB
OUR SPECIALTY

RIDGE GROSERNĖ ir MESINĖ

1744 WEST 99th STREET

Jūsų Beverly Hills Krautuvė

GROCERIES AND STAPLES

MEAT - POULTRY - FISH

Pirkimo parankumui naudoki-tės Mūsų Patarnavimu Telefonu Orderiai priimami kasdien nuo 8:00 iki 5:00 popiet, išskyrus trečiadienį. Greitas — Nemokamas Pristatymas

QUALIFIED ACCOUNTS SOLICITED

Victoria Restaurant

2407 West 47th Street
Nuo Naujųjų Metų
VEIKIA DIENĄ IR NAKTĮ
Didelis pasirinkimas įvairių valgių

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS

— IS —

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVIŲ

SALDYTOVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MA-SINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS
Leagviusi Išmokėjimai Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

4183 ARCHER AVE.

Tel. Lafayette 3-3171

3224 SO. HALSTED ST.

Tel. Victory 2-4226

CHICAGO, ILL.

CONRAD FOTOGRAFAS

studija įrengta pir-mos rūšies su mo-derniškais užlaido-mis ir Hollywood'e visomis. DARBAS garantuotas.

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

414 W. 63rd ST.

Tel. EN. 4-5883-46

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 39 metų praktikas jūsų garantavimas.

Palengvina akių tempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimui, svajimo arba aptemimo, nervu-tumo, skaudamą akių karštį, atitai-so trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuo-se atsitikimuose egzaminavimas da-romas su elektra, parodančia ma-žiausias klaidas. Speciali atida at-kreipiamą, i mokyklos vaikus.

Važiųjų į namus.

Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 p. v. Sėdėdamos uždarę, o Nedėnų pagal sutartį.

Daugelyje atsitikimų akys atitaiso mos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmai.

4712 So. Ashland Ave.

35,000 MYLIŲ KELIONĖ

Rašo J. PADZIŪNAS

(Tęsinys)

Prie Argentinos sienos

Pagaliau pasiekėme Argentinos sieną. Prie Blest pasitiko mus būrys Argentinos policijos ir imigracijos inspektoriatų bei muitinės valdininkai. Patikrino dokumentus ir pakvietė į gražų valgomąjį kambarį, kur buvo patiekti šaunūs pietūs.

Kai pavalgėme pietus, tai susodino į laivelius, ir Llavanuel-Huapi ežeru plaukėme iki pat Panuela. Iš ten autobusu nuvežė į Bariloche, kur yra geležinkelio stotis.

Sutinkame lietuvį

Ir štai netikėta staigmena: Bariloche sutinkame pirmą lietuvį! Tai p. Verkis, kuris ten laiko auksinių daiktų krautuvėlę. Turi savo gražų namą, kuriame ir krautuvė yra įrengta. Gaila, kad vos 20 minučių teturėjome laiko su juo pasikalbėti, nes mūsų traukinys turėjo išeiti. Patyrėme iš jo tik tiek, kad visame mieste jis vienas lietuvis tėra. Būna, kaip sakė jis, labai sekasi. Per 10 metų jis išsigijęs tiek turto, kurio vertė siekianti apie milijoną pesų.

Nuobodžiausi kelionė

Iš Bariloche kelionė traukiniu iki Buenos Aires truko 46 valandas. Padarėme iš viso 1,800 kilometrų. Tai buvo klaidžiausia ir nuobodžiausia kelionė, kokią kada nors savo gyvenime esu atlikęs. Visą laiką važiuoti teko lygumomis, kur beveik niekas neauga. Dulkės, dulkės ir dar kartą dulkės, — nespėjai nė nusivaišinti. Kartais net kvėpuoti buvo sunku. Vaziavome vadinamajame "kompartimente" (atsait, atskirame kambariuke). Kai langai uždaryti, tai "tvanku ir trošku, lyg turkiškoje pirtyje. Bet vos spėjai langus kiek atverti, kaip į kambariuką pradeda lyg kokie dūmai veržtis dulkės. Ir taip vargomė iki pat Buenos Aires. Ir nieko nematėme, išėjus avis ir karves. O jų tai tūkstančiai ir tūkstančiai. Nei trobesių, nei medžių. Tik lyg kelmis auga kažkokia kieta žolė, kuria gyvūnai ir minta. Vaziadas kiek pasikeitė, kai privažiavome Buenos Aires, — matėsi daugiau augalų, o iš to buvo galima spręsti, jog žemė čia žymiai geresnė.

Buenos Aires

Buenos Aires pasiekėme šeštadienio vakarą. Kelionėje labai išvargome, tad tuoj skubėjome į viešbutį, kad galėtume me apsiprausti ir pailsėti. Sekmadienį pašaukiau savo pusbroį Joną Kalibatą, kuris kaip bematant atvyko į viešbutį. Išvykome pasivažinėti ir su miestu kiek susipažinti. Oras buvo labai šiltas ir mes visi pusėtinai suprakaitavome.

Kitą dieną aplankiau "Argentinos Lietuvių Balso" redakciją ir susipažinau su pp. Ozinskis ir Norkum (pirmasis yra laikraščio leidėjas, o antrasis — redaktorius). Labai gražiai priėmė ir net šaltu argentininiu alumi pavaišino.

Vėliau turėjau progos suelti į pažines su lietuvišiais biznieriiais bei pramonininkais. Jų yra nemažai ir, kaip matyti, jie neblogai verčiasi. Kai kurie visai gerai yra susitvarkę ir finansiškai apsirūpinę.

Jonas Ramanauskas ir kiti

Pirmiausia aplankėme inžinierių Joną Ramanauską, kuris tik prieš trejus metus į Argentiną atvyko. Jis jau turi savo fabriką, kuris yra žinomas kaip "Taller Mecanico de Juan Ramanauskas". Samdo jis 15 darbininkų ir turi modernias mašinas. Fabriko

vedėjas yra inžinierius Leopoldas Stripinis.

Paskui aplankėme ir kitą įžymų lietuvių pramonininką, būtent, p. Burbą, kuris yra labai modernios dirbtuvės savininkas. 1949 m. p. Kazimieras Burbas buvo atvykęs į Ameriką ir tąja proga užsuko ir į Chicago.

Madų meistras

Pasitaikė proga susipažinti ir su p. Survila, kuris turi labai gražiai įrengtą "Modas Survila" moteriškų drabužių siuvyklą. Toje siuvykloje dirba bene 40 darbininkų. Drabužius siuva ne tik Argentinai, bet ir kitoms Pietų Amerikos valstybių žymiosioms krautuvėms. "Modas Survila" siuvyklos išleisti drabužiai pasižymi savo madingumu ir kokybe, todėl jie yra pusėtinai brangūs.

Survila įvairiuose Pietų Amerikos miestuose rengia savo madų parodas, kurios turi didelį pasisekimą. Šiais metais jis rengiasi vykti į Paryžių ir ten susipažinti su ten sukurtomis madomis.

Įvairūs pramonininkai

Ponia Emilija Čekanauskienė yra vienos stambiausių metalo dirbtuvių savininkė. Ji visai gerai sekasi. Jos vyro brolis taip pat yra metalo fabriko savininkas. Vladas Urbietis turi mašinų gaminių fabriką, — kam kokios mašinos reikia, tik jis ir padaro. Juozas Juška turi baldų dirbtuvę. Sekasi jam gerai ir jis savo darbininkais yra visiškai patenkintas. Antanas Kairis yra namų statymo rangovas ir stambus namų savininkas. Juozas Janulionis turi gražią vasarvietę.

Turiu pasakyti, jog Argentinos lietuviai yra labai vaistingi. Jiems mes esame labai dėkingi. Tikrai malonu buvo su jais susitikti ir pas juos viešėti. Ponams Ozinskams ir K. Norkui, "Argentinos Lietuvių Balso" leidėjams, esame dėkingi už malonų priėmimą bei suteiktą progą susitikti ir susipažinti su Buenos Aires biznieriiais, pramonininkais ir bendrai, lietuviams.

Trys savaitės su viršum labai greit prabėgo. Reikėjo savo kelionę tęsti toliau. Sausio 3 d. tad atsisveikinome su Buenos Aires ir Urugvajaus sostine Montevideo.

(Bus daugiau)

Mirė čekų rašytojas

Prahoj mirė čekų rašytojas dramaturgas Jaroslav Kvapil, 82 metų. Jaroslav Kvapil yra parąšęs daug įvairių dramų ir tarp kito libretų operai "Rusalka". Jis taip pat buvo dramato teatro režisierius. Jam nebuvo svetimas politinis ir visuomeninis veikimas. Visą gyvenimą politiniai buvo jautrus, ir štai jau senatvės sulaukęs, vokiečiams okupavus Čekoslovakiją, jis tuoj pradėjo organizuoti pogrindį vokiečiams okupantams pasipriešinimą. Vokiečių buvo suimtas ir kurį laiką kalintas. 1945 metais, čekams sukilus prieš vokiečius, Jaroslav Kvapil stojo į tą kovą. Bolševikams įsigalėjus Čekoslovakijoje, apie jį nieko nebuvo girdėti, tik štai dabar gauta žinia, kad jis sausio 10 d. mirė.

—Laivyno vadovybė negali švilksti purvan įklampusio "Missouri". Vieni siūlė prikabinoti laugiau laivų ir vilktė jį išvilkti, bet kiti patarė atgręžti lumbą. Inžinieriai liepė išsemti aive buvusį aliejų. Šiandien "yte rengiasi prikabinoti prie "Missouri" 16 valksčių ir bandys vilkti.

Detroit, Mich.

Detroito BALFo 76 skyr. skelbia naują 1950 m. šalpos vajų. Nauja skyriaus valdyba.

Su įvykusių 1950 m. sausio mėn. 5 d. BALFo 76 skyr. susirinkimu, užverstas to skyriaus 1949 m. veiklos lapas, sukeliant tremtinių šalpai apie \$6,000. Karti džiugi naujiena iš centro, jog Detroit, būdama viena iš negausingų lietuvių kolonijų, be to, išsiblaškiusi didžiuliam mieste, šalpos ar Lietuvos vadavimo reikale visada pirmaujanti.

Suprantama, didžiausia padėka ir pagarba priklauso mūsų rėmėjams, Detroito lietuviams; bet kas žino to skyriaus visą istoriją nuo pat įsikurimo pradžios, didelę padėką atiduos neįstamai to skyriaus veikėjai, galima pavadinti Tremtinių Motinai, poniai Elzbietai Paurazienėi.

Įvykusiame metiniame susirinkime, poniai E. Paurazienėi atsisakius nuo vadovybės, pas Ambrose kviesdamas ir toliau vadovauti, padarė tokį palyginimą: "Argi mes galime rasti geresnį "generolą", kuris taip puikiai vadovautų iškankintų ir beturčių tremtinių armijai!" Mes tikrai džiaugiamės, kad p. E. Paurazienė vėl sutiko tą kilnų šalpos darbą ir toliau tęsti.

Taigi šių metų naująją valdybą sudaro: ponis E. Paurazienė, pirm.; p. Ambrose, vicepirm.; p. Norus, II vicepirm.; sekr. Petras Rukstėlis; ižd. ponis Petronėlė Medonis; fin. sekr. J. Magdalena Stankienė ir korespondent buv. BALFo vicepirm. Povilas Čekauskas.

Kaip matome, vėl BALFo 76 skyr. patikimose ir ryžtingose rankose, tik belieka palinkėti ištermės dirbti tol, kol nė vieno lietuvių tremtinio neliks Vokietijoje ir kitų kraštų stovyklose.

Susirinkimą aplankė tik ką atvykęs iš tremties p. Griškėlis su žmona. Jis gana jautriais žodžiais nušvietė žymiai sunkesnę dabartinę tremtinių padėtį, negu ji buvo prieš du metus, kartu pabrėžė, jog jis neįsivaizduoja kas atsitiktų su likusiais seneliais, ligoniais, vaikaiis ir negalinčiais niekur išemigruoti, jeigu BALF nutrauktų savo veiklą Amerikoje? Jis savo įtikinančiais palyginimais pabrėžė: "Ne tikras yra didis patriotas, kuris pasiekęs šios šalies krantą pareikia nusistatymą vėl grįžti Lietuvon jai laisvę atgavus, bet tas yra tikras patriotas, kuris jungiasi tuoj pat lietuvių ir gelbėjimo darban, nežūrint, kuriame pasaulio krašte jis būtų".

Išvada prašosi, kad Detroitą pasiekę naujieji ateiviai lietuviai, ypač šiais, gal būt, lemiančiais 1950 metais, parodytų tikrą nuosirdų aktyvumą remiant BALFo kilnų šalpos darbą. Tai gi atsimindami savo buvusią sunkią tremtinių padėtį, stokitė visi kaip vienas BALFo 76 sk. nariais, kartu ragindami senosios kartos lietuvių tą kilnų šalpos darbą ir toliau remti. Tai gi būkite pavyzdžiais!

BALFo centras, įvertindamas Detroito 76 skyr. nuopelnus, paskyrė nuolatinį savo įgalotinių Marijoną Kasevičienę, kuri šiomis dienomis iškviesta į New Yorką svarbiems pasitarimams.

BALFo 76 skyr. naujoji valdyba reiškia didelę padėką buv. ildeamečui šio skyriaus iždininkui Justinui Pilka, tikėdama, kad jis vis vien mus remis savo patyrimu šalpos darbe.

Sekamas BALFo 76 skyriaus susirinkimas įvyks šių metų vasario 2 d. to paties buv. lietuvių svetainėje. Valdyba kviečia visus kuo gausingiausiai dalyvauti.

—P. Čekus.

—Darbininkai rado Mahanojus kasykloje užverstą Edvardo Burdos lavoną. Jis buvo 115 metų gilumoje.

REMHITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIE NOSE"

IS CHIGAGOS

Išvaduosią iš bolševikų nelaisvės

Mrs. Shirley Bender grįžo iš Vašingtono su kai kuriomis geromis žiniomis. Valstybės Departamentas numatęs, kad jos vyras grįšias iš Kinijos bolševikų nelaisvės, kur jis laikomas jau 15 mėn.

Jos vyras, lakūnas, buvo priverstas anuo metu nusileisti komunistų teritorijoje netoli Tsingtao, Kinijoje.

Kalbės apie taiką

Ilinojaus demokratų senatorius Paul Douglas kalbės sekmadienį, 8:30 y. v. apie pasaulio taikos problemą Northwestern Universiteto Evanston campus Cahn auditorijoje.

Baigė aukštesniąją mokyklą

Čikagos viešąsias aukštesnias mokyklas baigė 1950 m. sausio mėn. 17.152 auklėtiniai.

Tai rodo sumažėjimą palyginti su 1948-49 m.: 1918 m. sausio mėn. tokių baigusių buvo 18,161, o birželio mėn. 29,944; 1949 m. sausio mėn. buvo 17,486, o birželio 28,963.

Panaikino keturiolikmečių vedybas

Apylinkės teismas panaikino slapto dviejų 14 metų aukštesnios mokyklos vaikų vedybas. "Jaunavedžiai" buvo Robert A. Campbell, 14 m., iš 236 So. Ashland ave., ir Bobbie J. Rouse Campbell, iš 210 South Lafin st., dabar 15 m.

Kai mergaitės motina apie vedybas patyrė, pareikalavo teismą jas panaikinti.

Izraeliui surinksis \$400,000

Izraelio valstybės reikalams manoma čia suorganizuoti 400,000 dol. Israel Histadrut of Chicago biznieriiai ir profesionalai sausio 30 d. Palmer House ruošia pietus, į kuriuos laukiama per 1,500 svečių ir manoma tada surinkti \$100,000.

Ragina rūpintis nepasiturinčiais

Čikagos miesto gerovės tarybos pareigūnai ragina valstybę susirūpinti pagalbos reikalingais asmenimis. Sumažinus jiems pašalpas, jų gyvenimo lygmuo labai nukritęs, jie patenka į vargą ir nesveikas gyvenimo sąlygas.

Amerikietis reporteris kalbasi su buv. D. P.

SUN TIMES APIE LIETUVIUS PABĖGILIUS

Čikagos "Sun Times" dienraščio reporteris Terry Colange sausio 19 d. laidoje aprašo vieną lietuvių šeimą, pabėgusią iš Lietuvos nuo bolševikų ir apsigyvenusią Čikagoje. Tai Dr. Juozas Bartkus su šeima, gyvenęs 1854 W. 57th st. Laikraštis įsidėjo jo šeimos nuotrauką.

Lietuvoje gyd. Bartkus buvęs apskrities gydytojas, gyvenęs su šeima Šiauliuose.

Dabar Bartkus dirbęs ligoninės laboratorijoje. Atvykęs su žmona ir sūnum prieš 8 mėnesius; vėliau atvažiavusi dukterė Irena Budreckienė ir jos vyras Algirdas. Sūnus (24 m.) manęs birželio mėn. jau baigti Ilinojaus Technologijos Instituta civilinio inžinieriaus lapiniu. Irena, anksčiau studijavusi kalbas, dabar dirbanti laboratorijoje technike. Žentas Lietuvoje buvęs advokatas, dirbęs mašinos operatorium.

Bartkas pasisakė reporteriui džiaugiasi galį nesigąsdinami dėl savo gyvybės čia gyventi. Visą palikę namie, turėję, gyvybę gelbėdami bėgti nuo bolševikų.

CLASSIFIED ADVT.

PERSONAL

IESKAU mergaitės arba divosavusios ponios, vedybų tikrai iki 26 metų amžiaus. Esu vidutinio ūgio, pusėtinis išvaizdos, 26 metų amžiaus. Siūsti laiškus su nuotrauka. J. Sargevičius, 96 Keith St., Hamilton, Ontario, Canada.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

MARQUETTE Park. Apsildomas miegamasis kambarys rėndon. Telefonas Walbrook 5-1063.

RENDON kambarys porai bei vaikams, galima virtuvė, garų šildymas. Atsiųskite tik vakarais. 7159 So. University Ave.

RENDON didelis kambarys su virtuve ir šaldytuvu 2 vyrams arba jaunai vedusiai porai, bei vaikų 1900 So. Union Ave. Taylor 9-6653.

RENDON 3 ir 2 kambarių furnished apartamentai. 6231 S. Kenwood Ave. Klauskite Adels.

VIENAS didelis kambarys su vonia, dël suaugusių dviejų žmonių. Galima virtuvė, vartoti. 3240 South Union Ave.

RENDON miegamasis kambarys, šviesus, šildomas, vienam žmogui. 3422 SO. MORGAN ST.

VIENAS didelis miegamasis kambarys rėndon. Tinkamas dviem vyrams. Privatus įėjimas. 549 W. 60th St. Englewood 4-9823.

RENDON kambarys vyru, su virtuve ir maudyne, \$5 į savaitę. 2113 So. Halsted St. HAYmarket 1-8931.

Ed. W. Dahlman, Rush City, Minn. RENDON 3 miegami kambariai su virtuve ir maudyne, dirbantiems vyrams. 1818 Canalport.

RENDON 2 furnished kambariai. Pageidaujama vedui porai arba pavieniui. Grovehill 6-2825.

FOR RENT—IN GENERAL

RENDON 3 KAMBARIAI. Šildomi, 3 aukštas iš kiemo. 1253 No. Artesian. Matykite M. J. Kiras. 2419 W. Potomac, 3 aukštas, nuo 10 ryto iki 12 diena ir nuo 3 popiet iki 8 val. vakare.

TO RENT—WANTED

\$100 DOVANŲ už 6 kambarių "decontrolled", nefurnišuotą apartamentą. Pageidaujama šiaurvak. daly. BErkshire 7-7722.

JAUNAI porai reikia 4 kambarių nefurnišuotą apartamentą; šiaurvakarinę daly. Nėra vaikų, nei naminių gyvulių. Geras palūdymas. Šaukite dienomis Kildare 5-1943.

REIKIA 4 nefurnišuotų kambarių dirbančiai porai. Nėra vaikų. Šiaurvakarinę daly pageidaujama. SUNnyside 4-9597.

ANGLIŲ IR ALYVOS BIZNIS

Du trokai — įsteigta pirklystė. Atneša apd \$200 į savaitę. Šiaurvakarinėje dalyje.

MICHIGAN 2-4191.

ATLAS EMPLOYMENT SERVICE VYRAMS IR MOTEIRMS RASTINIŲ DIRBTUVIŲ GARAZŲ RESTORANŲ

Visi telefonai WENTworth 6-8401 6220 S. Halsted. WENTworth 6-8401

vikų, vargę Vokietijoje, kol pavykę atvykti į Ameriką. Jie pareiškė, kad tiems amerikiečiams, kurie nori komunistų, reikėtų šiuos geriau pažinti, tada jie kitaip kalbėtų.

Namu mokymas atstoja mokyklinį

Green apskrities apylinkės teismas buvo nuteisęs adventistus Mr. ir Mrs. Lincoln Levi-sen, anksčiau gyvenusius Greenfielde, už tai, kad juodu neleido savo dukters į mokyklą, bet mokė namie.

Ilinojaus vyriausias teismas dabar panaikino šį apylinkės teismo sprendimą. Vyr. teismas pareiškė, kad tėvai suteikė savo vaikui mokymą tolygų ar net aukštesnį negu viešosiose mokyklose.

"NAUJENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

REAL ESTATE—FOR SALE

CHAS. URNICH—KAZYS URNICKAS. Per mane galite nusipirkti išsimainyti arba parduoti bet koki namą pelningiau, geriau ir teisingai. Taupykite pinigą. Inšurinu viską, apsaugos patarimai veltui. Notary Public. Parūpinu morgičius mažiausiais iškašias. Teisingas pataravimas. 2500 W. 63rd St., 2 lubos, PProspect 6-6025.

1422 WINONA—2 APARTMENTAI 1-6, 1-5, 1-4 beismonto. Karšto vandens šiluma, alyva. Rėndos \$230 į mėnesį. Bargenas. SUNnyside 4-3995

NEPAPRASTA investimentui proga atnešanti 14%... Šis namas yra parduodamas, kad sukėlus daugiau reikiamo kapitalo. Randasi 3757-59 W. North Ave. Dėl informacijų ir kainės šaukti Union Investment Co., 3026 E. 92nd St. SAGinaw 1-1133.

SAVININKAS parduoda gražų, moderniškai įrengtą 5 kambarių būn-galov. Pigiai. 7039 So. Campbell Ave. Tel. HEMlock 4-9560.

FARMS FOR SALE

PARDUODAMAS ūkis Wisconsin, 130 akrų, prie didelio kelio, arti miesto — tik 1 mylia. 7 kambarių stuba, didelė barnė, garazas mašinoms, vištinkas, grūdų sandėlis, malkoms sandėlis ir visi kiti reikalingi pastatai. Visai nedidelė kaina arba mainysiu į mažą namuką Chicago priemiesty. Priežastį patirsite vietoje. Rašykite: S. R. R. 1, Box 49, Waupaca, Wisconsin.

400 AKRŲ farma, 1 1/2 mylios prie Route 41, 1/2 mylios nuo Route 10. 60 mylių į pietus. Yra kiek pastatų, \$135 už akra. Rašykite Neil Metcalf, Momence, Ill., arba telef. 466-W1.

6 KAMBARIŲ stuba. Moderniška bernė, 22 akrai žemės. Viskas miestelio ribose. Prieinama kaina.

2 1/2 AKRO derlingos žemės, 5 kambarių stuba, garazas, vištinkas. Arti miesto, upės. Kaina \$6,750. Rašykite Neil Metcalf, Momence, Ill. arba telefonuoti 466-W1.

MISCELLANEOUS

100 TRAILERIŲ namų pardavimai, \$400 — \$4,000. Mokestis kaip nuoma. Banko sąlygos. 5027 W. MADISON.

SCHOOLS AND INSTITUTIONS

VICTORY BUSINESS SCHOOL. Vadovybėje Miss Sarah Sabolsky. Ypatiškos pamokos shorthand, typewriting. 4305 So. Parkway. OAKland 4-3925. Rezultatai garantuojami.

BUSINESS CHANCES

TAVERNA-LIKIERIŲ STORAS. Southwest transfer kampas. Dirbtuvių, praivių ir kaimyninių biznis; 6 dideli gyvenami kambariai viršų tavernos; šaldymas, didelis ekranas TV, virtuvė. Kaina \$9,500, rėnda \$225 į mėnesį; 5 metų lsys. Išmokėjimais tinkamiems žmonėms. 2000 WEST 59th STREET.

CICEROJ — Taverna pardavimui. Televizija, įrengimai. Lietuvių apgyventa, 4 kambariai užpakaly. 1334 So. 49th Court, Olympic 9079.

MOTEL 8 apšildomos vienetos, 5 akrai dirbamų žemės, 7 kamb. stuba, garazas, pasiūrė, 2 val. nuo Chicago. Michigane. WA 5-6260.

LIKIERIŲ krautuvė, užėiga. Gera aplinkė; geras biznis; geras lsys. Adresas: 354 E. 71st Street.

TAVERNA su svetaine, šiaurvakarinėje daly, pilnai įrengta, yra televizija. Pardavimui apkaunuota \$6,000. Adresas 1752 W. Division St.

TEXACO gazolino stotis — biznis eina dabar; stakas ir įrengimas. Kaina \$2,950. 5855 W. Irving Park.

SENDVIČIŲ krautuvė, šiaurinėje miesto daly; \$600 savaitėje abelu iolauku. Privatiškai žmonės. Kaina \$4,500. 3523 Southport Ave.

VALYMO biznis, kaurus, baldus, venetian blinds, taipgi valymas drapanų. Įsteigtas 10 metų. Puiki šiaurės apylinkė. Tel. MI 2-0249. Vakara tarp 7—9.

PARDAVIMUI 3 krėslų barzdeskutykla. 3547 W. 63rd Street.

GROSERNĖ ir buclėnė pardavimui. Viskas su elektra. Priežastis pardavimu senatvė. FRontier 6-5592.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE

MODERNIZUOKIT Savo Virtuvę arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė—Kreditas. Lafayette 3-2977

Pasirinkimas gražiausių spalvų

REMHITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIE NOSE"

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia CEVEYKŲ VIRŠŲ KIRPEJO Pavienioms poroms. Rankų darbo darbai. Nalatinis darbas. MARTIN LARSON & SONS 317 W. Madison.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkų REIKIA VIRTUVEJE DARBU 1 moters prie garinio stalo ir piau. 1 moters virtuvės apvalymo pagėbi. 5 dienos savaitėje. Nereikia dirbti šeštadieniais ar sekmadieniais. Norintioms dirbti. Gera mokeskis. Lonneke — 2920 N. Burling. MO 6-6565.

PATYRUSIO SPOTTER

PRIE MOTERIŠKŲ SUNKIŲ Geras mokeskis, nuolatinis darbas. Maloni darbo aplinkuma. Atsiųskite šandien. FRANKLIN DRESS CO. 325 W. Jackson 10-tas aukštas.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo IESKAU darbo kaip patyris bat-siuvys. Esu atvykęs iš Vokietijos. Kam reikalingas praeškie. Juozas Kanliušas. 3510 W. 63rd St. Telef. Republic 7-0243.

REPAIRS—IN GENERAL

Ivairūs Pataisymai DIDELE SUTAUPA DIDELE NUOLAIDA